

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

ปริญญานิพนธ์
ของ
จักรินทร์ พริ้งทองฟู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ
ของ
จักรินทร์ พริ้งทองฟู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2546

- ๕ ✓ จักรินทร์ พริ้งทองฟู. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี, รองศาสตราจารย์เวอร์ณี กรีทอง.

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะทำให้ทราบปัญหาการเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำผลในการศึกษาในครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลของผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว ตลอดจนผู้ปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหา ส่งเสริมและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 323 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. ทักษะติดต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. อายุ มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
7. รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

FACTORS EFFECTING ON STUDYING PROBLEMS OF HIGH SCHOOL NON – FORMAL
EDUCATION CURRICULRM STUDENTS IN KHET KLONGSAN BANGKOK 1
NON – FORMAL EDUCATION DEPARTMENT, MINISTRY OF EDUCATION

AN ABSTRACT
BY
JAKARIN PRINGTHONGFOO

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Education Psychology
at Srinakharinwirot University
March 2003

Jakarin Pringthongfoo. (2003). *Factors Effcting on Studying Problems of High School Non - formal Education Curriculum Students in Khet Klongsan Bangkok 1 , Non - formal Education Department, Ministry of Education*. Master Thesis, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Aree Punmanee, Assoc. Prof. Waythanee Greethong.

The purposes of this experimental research were to study problems of high school non - formal education curriculum students in Khet Klongsan Bangkok 1, non - formal education department, Ministry of education. The 323 samples of high school non - formal education curriculum students in Khet Klongsan Bangkok 1, in the academic year 2002. From Stratified Random Sampling

The results were as Follows.

1. Attitude of study were significantly negative relationship with problem of study at .01 level
2. Relation ship between student and member of family were significantly negative relationship with problem of study at .01 level
3. Classroom atmosphere was significantly negative relationship with problem of study at .01 level
4. Relationship between student and friend were significantly negative relationship with problem of study at .01 level
5. Relationship between teacher and student were significantly negative relationship with problem of study at .01 level
6. Age were significantly negative relationship with problem of study at .01 level
7. Income were significantly negative relationship with problem of study at .01 level

ปริญญานิพนธ์

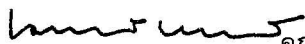
เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

ของ

นายจักรินทร์ พริ้งทองฟู

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ นภาพร หะวานนท์)

วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เวชณี กรีทอง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ เวธนี กริทอง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม เพื่อสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา และคำแนะนำ ข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในทุกขั้นตอน ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์ และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อจำลอง – คุณแม่เกษร พริ้งทองฟู บิดา มารดาของข้าพเจ้า และสมาชิกในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและเป็นที่กำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จ

คุณค่า และประโยชน์ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นเครื่องบูชาแด่คุณบิดามารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรม สั่งสอน ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

จักรินทร์ พริ้งทองฟู

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	✓ ความสำคัญของการวิจัย	4
	✓ ขอบเขตของการวิจัย	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน	9
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัวของนักเรียน	12
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว	22
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	24
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน	28
3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	29
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	31
	การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ	32
	การหาคุณภาพของเครื่องมือ	42
	เก็บรวบรวมข้อมูล	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล	43
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล	45
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	53
บทย่อ	53
สมมุติฐานการวิจัย	53
ความสำคัญของการวิจัย	53
ขอบเขตของการวิจัย	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	54
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	56
ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	69
ภาคผนวก ก	70
ภาคผนวก ข	90
ประวัติย่อผู้วิจัย	97

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และอาชีพ	47
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ	48
4	แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัย ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับปัญหาการเรียน	49
5	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ	50
6	แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรม การศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ	51
7	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน	91
8	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างสมาชิก ในครอบครัว	92
9	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน	93
10	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับ นักเรียน	94
11	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ เพื่อน	95
12	แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามปัญหาการเรียน	96

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิต เพราะเป็นรากฐานสำหรับช่วยให้บุคคลสามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จ ความสุข ความเจริญทั้งปวง ทั้งของตนเองและของสังคม (กระแสพระราชดำริส ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. 2521 : 11) หากประเทศใดมีพลเมืองที่ได้รับการศึกษา ประเทศนั้นก็จะสามารถพัฒนาประเทศไปอย่างรวดเร็ว เพราะการศึกษาคือบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการแก้ไขปัญหาปัญหาต่าง ๆ ดังคำปาฐกถาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2542 : 86) ทรงตรัสไว้ว่าการศึกษาคือ การพัฒนาคนพัฒนาชาติ ให้คนมีความรู้ที่จะสามารถสร้างตน ให้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น สร้างชาติให้อยู่อย่างมีความสุข และรุ่งเรืองได้ เราพูดว่าจะต้องพัฒนาคนให้มีความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทศวรรษหน้านั้นเราต้องรู้การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จึงเห็น คน เป็นศูนย์กลาง หรือจุดหมายหลักของการพัฒนา โดยขณะนี้การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้วางแผนงานให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี การจัดการพัฒนารูปแบบ การศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ที่มีความสามารถพิเศษ บทบาทของสถานศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย (กองแผนงาน ปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ)

ในประเทศไทยการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา เป็นหน้าที่โดยตรงของศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ การศึกษานอกโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนแต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะสนองตอบความต้องการในการเรียนรู้ของประชาชนได้อย่างทั่วถึง จำเป็นต้องมีการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะยืดหยุ่นมากกว่าสามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนได้อย่างหลากหลาย และทั่วถึงโดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง รวมทั้งมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยทำให้การเรียนรู้เป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและแสวงหาได้โดยง่ายสำหรับคนทั่วไปโดยหน้าที่ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนมีหน้าที่บริการการศึกษาให้แก่ประชาชนกระจายโอกาสและยกระดับความรู้พื้นฐานของประชาชนให้มากขึ้นทั่วทั้งประเทศ โดยเฉพาะเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวง มีปัญหา พื้นฐานอย่างรุนแรงในด้านเศรษฐกิจ มีความเหลื่อมล้ำของรายได้มีการอพยพแรงงานซึ่งทำให้เกิดปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมาอย่างมากมาย เช่น ปัญหาที่อยู่อาศัย, ปัญหาการจราจร, ปัญหาโรคติดต่อ การขาดแคลนสาธารณสุข โภค ฯลฯ ด้านสิ่งแวดล้อม เกิดขยะสะสมมากถึง 7,540 ตันต่อปี เกิด มลภาวะน้ำเน่าเสีย ฝุ่นควันจากท่อไอเสีย ความแออัดของประชากร ปี 2538 มีประชากร 7.9 ล้านคน คาดว่าปี 2543 จะมีประชากรประมาณ 8.9 ล้านคน ไม่รวมถึงผู้อพยพถิ่นฐาน ประมาณ 3 ล้านคน เกิดชุมชนแออัดมากมายในปี 2533 มีชุมชนแออัด 981 แห่ง ปัจจุบันมีอยู่ 1246 แห่ง มีประชากร 1.2 ล้านคน 3 แสนครอบครัว (วรตุลย์ ตูลารักษ์. 2540) กระทรวงศึกษาธิการได้รับมติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537 ให้เปิดศูนย์บริการการศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 4 แห่ง

เพื่อรองรับการบริการแก่ชุมชน คือ เขตกรุงเทพมหานคร 1 เขตกรุงเทพมหานคร 2 เขตกรุงเทพมหานคร 3 เขตกรุงเทพมหานคร 4 โดยมีจำนวนนักศึกษาประมาณ 356,370 คน มีครูประจำศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1,596 คน จากการดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร สีมุมเมือง ซึ่งมุ่งเร่งขยายความรู้ทางด้านการศึกษาก่อเยาวชน และผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาโดยมีนโยบายให้ประชาชนสามารถพัฒนา และพึ่งพาตนเองได้ ใช้กระบวนการของการศึกษาที่จะบูรณาการการเรียนรู้เข้ากับชีวิต และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ทำให้การศึกษานั้นได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

ปัญหาในการจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนที่ครูผู้สอนประสบอยู่ในอดีต และปัจจุบันทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในการเรียนการสอนคือ ปัญหาของนักเรียนเช่นปัญหาการเรียน ปัญหาการปรับตัว ปัญหาด้านรายได้ ปัญหาช่องว่างระหว่างวัยเรียน ปัญหาการแบ่งเวลา ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้รบกวนการดำเนินการสอนของครู ผู้สอน ตลอดจนการเรียนของนักเรียน

จากเอกสาร และงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน จึงได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 โดยการสัมภาษณ์ ครูผู้สอน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 คน ผลการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการเรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัว มาไม่ทันเรียน ฯลฯ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ และจากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนวัดทองเพลง หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 150 คน โดยแบ่งเป็น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 75 คน และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 75 คน โดยให้นักเรียนตอบคำถามปลายเปิด 3 ข้อดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ใช้คำถามว่า ขณะที่ยเรียน กศน. ท่านมีปัญหาใดหรือไม่ (ปัญหาการปรับตัว ปัญหาการเรียน ปัญหารายได้ ฯลฯ)

คำตอบ นักเรียนที่ตอบว่าตนเองมีปัญหา จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และคำตอบที่นักเรียนคิดว่าตนเองไม่มีปัญหา จำนวน 60 คิดเป็นร้อยละ 40 โดยคำตอบที่นักเรียนตอบมากที่สุดอันดับ 1 ที่นักเรียนคิดว่าตนเองมีปัญหาคือ ปัญหาการเรียนไม่รู้เรื่อง เรียนบางวิชาไม่เข้าใจ จำความรู้ที่เรียนไม่ได้ ไม่มีเวลามาเรียน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 64.45 อันดับที่ 2 คือปัญหาด้านการปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่คุ้นเคยกับการมาเรียนอีกครั้งหลังจากเลิกเรียนนาน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 อันดับที่ 3 คือ ปัญหาด้านรายได้ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 16.65

คำถามข้อที่ 2 ใช้คำถามว่า ท่านคิดว่าปัญหาของท่านใน ข้อ 1 เกิดจากสาเหตุใด

คำตอบที่นักเรียนตอบสาเหตุของการเกิดปัญหา จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 64 และตอบคำถามว่าไม่มีสาเหตุ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 36 คำตอบที่ตอบว่าสาเหตุปัญหาเกิดจากอะไรมากที่สุดอันดับ 1 คือ ต้องทำงานไม่สามารถแบ่งเวลาเรียนได้เหมาะสม จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 อันดับที่ 2 คือปัญหาขาดความรู้ตอนเด็กไม่มีโอกาสได้เรียน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 อันดับที่ 3 คือปัญหาด้านการปรับตัว จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 อันดับที่ 4 คือปัญหาด้านเศรษฐกิจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4

คำถามข้อที่ 3 ใช้คำถามว่า ท่านต้องการพัฒนาตัวท่านในด้านใด

มีนักเรียนตอบคำถามจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 94.6 นักเรียนที่ตอบคำถามว่าต้องการพัฒนาอันดับที่ 1 พัฒนาด้านองค์ความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนที่ครูสอน จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 อันดับที่ 2 พัฒนาการปรับตัวกับเพื่อน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 และนักเรียนที่ตอบว่าไม่ต้องการพัฒนา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4

จากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนและด้านส่วนตัวถึงร้อยละ 74.9 คือ ด้านการเรียนนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน เนื้อหาบางวิชามากเกินไป ขาดอุปกรณ์การเรียนและด้านส่วนตัว ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจของครอบครัว การเดินทางไม่สะดวก ซึ่ง สุธา จันทน์โสม (2527 : 139 – 143) ได้สรุปปัญหาการเรียนที่เกิดขึ้นกับนักเรียนว่า การเรียนเป็นงาน และหน้าที่ของนักเรียนทุกคน ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียน เช่น เด็กเรียนช้าขึ้น เด็กสอบตก ความเบื่อหน่ายต่อการเรียน และ สมชาย ธีรธนกุล (2530 : 86 – 88) ได้กล่าวถึงลักษณะของปัญหาที่สำคัญของวัยรุ่นกับการเรียน ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นปัญหาด้านวิชาการ เพราะสาเหตุว่ายิ่งการเรียนในชั้นที่สูงขึ้น ความยากของวิชาการต่างๆ ย่อมมากขึ้นตามไปด้วยวัยรุ่นที่มีสติปัญญาดำ จะประสบปัญหาด้านวิชาการมากกว่าวัยรุ่นที่มีสติปัญญาที่สูงกว่า ปัญหาด้านวิชาการนี้มีมากมาย เช่น ปัญหาในการพูดหน้าชั้น ปัญหาการเรียนบางวิชาไม่เข้าใจ ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งศึกษาค้นคว้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รอเจอร์ (Rogers. 1960 : 3161 - A) ได้วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยครู ผลการศึกษาพบว่า ประเภทของปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาการเรียน ปัญหา รองลงมา ได้แก่ ความสัมพันธ์กับอาจารย์ เน้นยด (Nenyod. 1975 : 5090 – 5092 - A) ได้วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยในมลรัฐเท็กซัส ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร การเรียน การเงิน ที่พักอาศัย อาหาร ศาสนา สังคม และปัญหาเกี่ยวกับตัวเอง ในจำนวนปัญหาเหล่านี้ ปัญหาการเรียนและปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับบุคคลอื่นเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรก งานวิจัยในประเทศที่สอดคล้องกับปัญหาด้านการเรียนดังที่ ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2532 : 97 - 101) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2523 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน เป็นปัญหาอันดับแรก และปัญหาการเรียนของนักศึกษาได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ เรียนหนักเกินไป เป็นต้น

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะศึกษาว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว ตลอดจนผู้ปกครองจะได้ร่วมมือกันช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการเรียน ได้อย่างถูกต้องและประสบผลสำเร็จในการเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายในการ ศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน

กรุงเทพมหานคร 1

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะทำให้ทราบปัญหาการเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1
เพื่อนำผลในการศึกษาในครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลของผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา
อาจารย์แนะแนว ตลอดจนผู้ปกครอง เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหา ส่งเสริม และช่วยเหลือ
นักเรียนที่มีปัญหาการเรียนได้อย่างถูกต้อง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,659 คน เป็น
นักเรียนชาย 663 คน และ นักเรียนหญิง 996 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 323 คน จากตาราง
การสุ่มตัวอย่าง ยามาเน (Yamane, 1970 : 580 - 581) เป็นนักเรียนชายจำนวน 128 คน นักเรียนหญิง
จำนวน 195 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับ
ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้ ชั้นปีและเพศ เป็นชั้น (Strata)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

3.1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

3.1.1.1 เพศ

3.1.1.2 อายุ

3.1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.1.4 ชั้นปีที่ศึกษา

3.1.1.5 ทักษะคิดต่อการเรียน

3.1.1.6 อาชีพ

3.1.1.7 รายได้

3.1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

3.1.2.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

3.1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

3.1.3.1 บรรยากาศการเรียนการสอน

3.1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

3.1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการเรียนของนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวง
ศึกษาธิการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการเรียน หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนได้แก่ เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง ไม่มีสมาธิ
ในการเรียน ไม่ตั้งใจเรียนเท่าที่ควร มาเรียนไม่ทัน แบ่งเวลาในการเรียนไม่เหมาะสม รู้สึกเบื่อหน่ายใน
การเรียน คณะบางวิชาไม่ดีทำให้เกิดความท้อแท้ ไม่อยากเรียนภาษาอังกฤษเพราะจำศัพท์ไม่ได้ เรียน
เลขคณิตไม่เข้าใจ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าถามครูเมื่อไม่เข้าใจ ขาดคนแนะนำเรื่องการเรียนรู้เมื่อ
อยู่บ้าน จดไม่ทันที่ครูอธิบาย ไม่มีความมั่นใจเมื่อครูถาม อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ

2. กรุงเทพมหานคร 1 หมายถึง เขตการศึกษาของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน แบ่ง
ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดเขตความรับผิดชอบการจัดและบริหารการศึกษานอกโรงเรียน
ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็น 4 เขต เขตกรุงเทพมหานคร 1 รับผิดชอบในการจัดและบริหารการศึกษา
นอกโรงเรียนในเขตบางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ภาษีเจริญ ดุสิตธานี ธนบุรี คลองสาน บางขุนเทียน จอมทอง
ราษฎร์บูรณะ และหนองแขม

3. ปัจจัยด้านส่วนตัว หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนได้แก่ เพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์การเรียน
ชั้นปีที่ศึกษา ทักษะต่อการเรียน อาชีพ

3.1 เพศ หมายถึง นักเรียนชาย และ นักเรียนหญิง

3.2 อายุ หมายถึง อายุของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ตั้งแต่อายุ 15 – 60 ปี

3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถ ซึ่งเป็นผลจากการเรียน ซึ่งวัด
จากการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

3.4 ชั้นปีที่ศึกษา หมายถึง ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ

3.4.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

3.4.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

3.5 ทักษะต่อการเรียน หมายถึง ด้านความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มการแสดงพฤติกรรม
ของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ดังนี้

3.5.1 ทักษะด้านความคิด หมายถึง การคิดถึงคุณค่า และประโยชน์ของการเรียน
ที่จะนำวิชาความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดอบรมสั่งสอน พัฒนานตนเองและสังคมไปในทางที่ถูกต้อง

3.5.2 ทักษะด้านความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกทางอารมณ์เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งใด
สิ่งหนึ่ง ความชอบ ความพอใจต่อการเรียนการสอนและครูผู้สอน บรรยากาศการเรียนการสอน

3.5.3 ทักษะด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม หมายถึง ความตั้งใจเรียน ปฏิบัติตาม
ที่ครูผู้สอนกำหนด และซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

3.6 อาชีพ หมายถึง ชนิดของงานที่นักเรียนประกอบอยู่ ซึ่งนำรายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายใน
ครอบครัว โดยแบ่งเป็น 4 ประเภท กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวกงานแผนงาน และโครงการ ศูนย์บริหาร
การศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน

3.6.1 อาชีพรับราชการ หมายถึง ผู้ที่รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างของรัฐบาล

3.6.2 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน หมายถึง ลูกจ้างในบริษัทเอกชน ร้านค้า ตลอดจนสถานประกอบการธุรกิจอื่น ๆ

3.6.3 อาชีพค้าขาย หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพอิสระในด้านการค้าขายสินค้า หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว

3.6.4 อาชีพรับจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้แก่ผู้อื่นโดยได้ค่าตอบแทนเป็นรายวัน รายเดือน

3.6.5 ไม่มีอาชีพ

3.7 รายได้ หมายถึง รายได้รวมของครอบครัวนักเรียนที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน โดยได้จากข้อมูลจริง ในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

4. ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว สัมพันธภาพของครอบครัว

4.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัวที่ปฏิบัติต่อนักเรียนในด้านการเรียน และการปฏิบัติของนักเรียนที่ปฏิบัติต่อสมาชิกในครอบครัว

4.2 พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ ต่อสมาชิกในครอบครัว หรือผู้ปกครองด้านการเรียน ได้แก่ การขอคำแนะนำและการซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียนจากสมาชิกในครอบครัว ความรักความผูกพันของนักเรียนที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว

4.3 พฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัว ปฏิบัติต่อนักเรียน ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน การไว้วางใจในการเรียน การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเรียน การให้ความรักความห่วงใยและให้กำลังใจกับนักเรียน

5. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง สภาพการณ์ทั้งในและนอกห้องเรียนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

5.1 บรรยากาศทางการเรียนการสอน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ วิธีสอนของครู สถานที่เรียน สื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา

5.1.1 วิธีการสอนของครู หมายถึง วิธีการสอนที่ทำให้การเรียนน่าสนใจ ความตั้งใจในการสอน การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และซักถาม การใช้สื่อประกอบการสอนของครู และการสอนครอบคลุมเนื้อหาวิชา ตามสังเขปวิชา

5.1.2 สถานที่เรียน หมายถึง การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากกลิ่น และเสียงรบกวน

5.1.3 สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง ปริมาณของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อเทียบกับจำนวนครูผู้สอนและนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพการใช้งาน

5.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง การปฏิบัติของครูที่ปฏิบัติกับนักเรียนและที่นักเรียนปฏิบัติกับครู ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน แบ่งเป็น

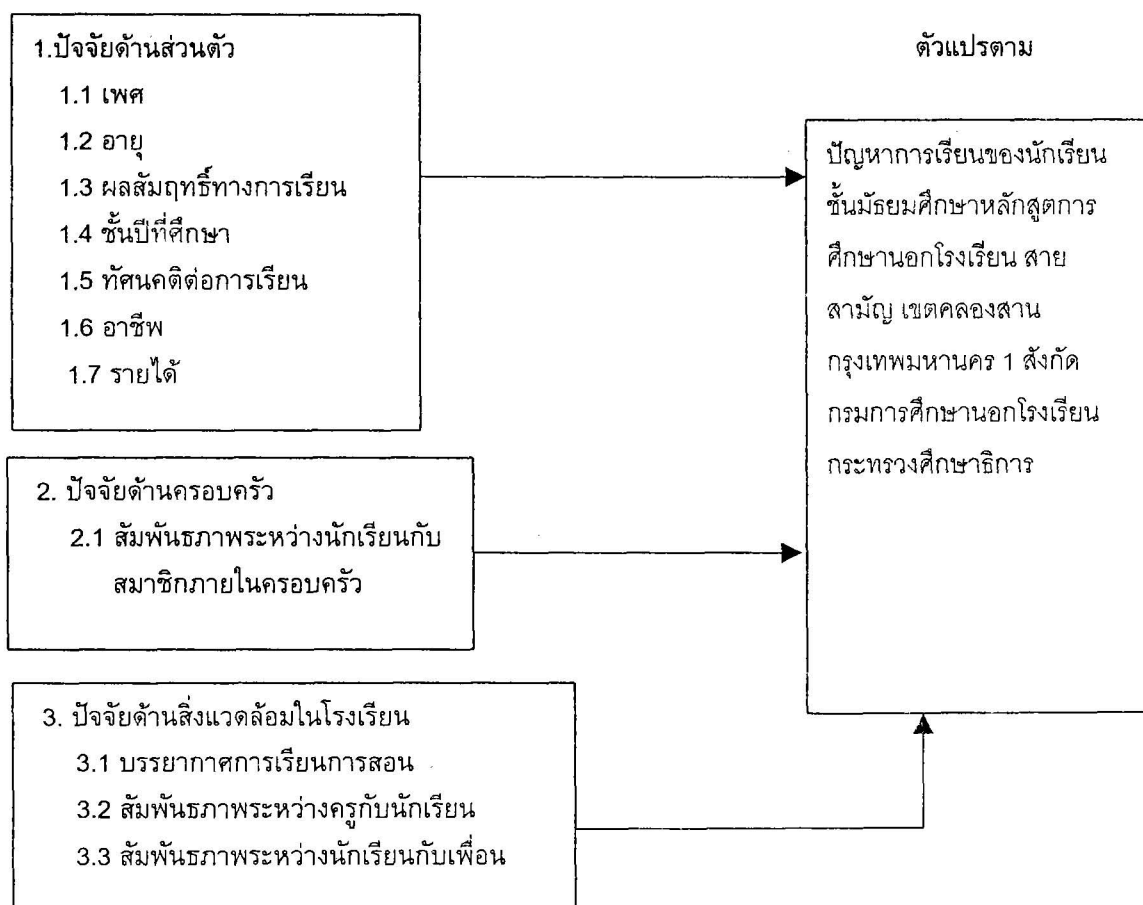
5.2.1 การปฏิบัติของครูที่มีต่อนักเรียน หมายถึง การให้ความรัก ความเอาใจใส่ ยอมรับความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเองต่อนักเรียน

5.2.2 การปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อครู หมายถึง การให้ความเคารพเชื่อฟัง และ ปฏิบัติตามคำสั่งของครู ช่วยเหลืองานของครูที่ตนสามารถทำได้ ขอคำแนะนำจากครูเมื่อประสบปัญหา ตั้งใจเรียน และสนใจบทเรียนที่ครูสอน

5.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อน ปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน ด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัวของนักเรียน
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศกับปัญหาการเรียน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศกับปัญหาการเรียน
 - 2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุกับปัญหาการเรียน
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุกับปัญหาการเรียน
 - 2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัญหาการเรียน
 - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัญหาการเรียน
 - 2.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษากับปัญหาการเรียน
 - 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษากับปัญหาการเรียน
 - 2.9 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนกับปัญหาการเรียน
 - 2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนกับปัญหาการเรียน
 - 2.11 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพกับปัญหาการเรียน
 - 2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพกับปัญหาการเรียน
 - 2.13 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายได้กับปัญหาการเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว
 - 3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
 - 4.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน
 - 4.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
 - 4.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

บัวทอง สว่างโสภาคกุล (2525 : 10) กล่าวว่า ปัญหาของนักเรียนซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ได้แก่

1. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เช่น อยากทราบวิธีเรียนที่ดีขึ้นกว่าเดิมการไม่เข้าใจบทเรียนวิธีการแสดงออกในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม เป็นต้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับรูปร่างและสุขภาพของตน เช่น น้ำหนักมากเกินไป รูปร่าง ท่าทาง การพูดจา เป็นต้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับการสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่น เช่น การคบเพื่อนใหม่ วิธีการแสดงออกให้เพื่อนชอบ

4. ปัญหาสภาพอารมณ์และจิตใจ เช่น การกระทำในสิ่งทีก่อให้เกิดความเสียใจภายหลังการแสดงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม ความรู้สึกกระทบกระเทือนใจง่าย ความรู้สึกละอายต่อการทำผิด

ดวงเดือน พิศาลบุตร (2514 : 76) ได้ให้แนวทางว่า สภาพปัญหาที่นักเรียนประสบและมักแสดงออกพฤติกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาในด้านการศึกษาเล่าเรียน ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาความสัมพันธ์กับทางบ้าน หรือครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางบ้าน ปัญหาด้านสุขภาพ และความเจริญเติบโตของร่างกาย ปัญหาด้านเวลาว่างและการใช้เวลา ปัญหาด้านสังคมรวมทั้งศีลธรรมหน้าที่พลเมือง ปัญหาด้านอาชีพ ปัญหาด้านบุคลิกภาพ และปัญหาด้านศาสนา เป็นต้น

จรรยา สุวรรณสิทธิ์ (2513 : 36 – 38) แบ่งปัญหาส่วนตัวของเด็กวัยรุ่นเป็นปัญหาทางร่างกาย ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูง ใบหน้า และร่างกายส่วนอื่น ๆ ปัญหาที่เกิดจากบ้าน ได้แก่ พ่อแม่บังคับพ่อแม่ไม่ลงรอยกัน สภาพครอบครัวไม่สงบสุข พี่น้องแข่งขันกัน ใช้งานเด็กมากเกินไป การโต้แย้งระหว่างพ่อแม่เด็ก และปัญหาที่เกิดจากโรงเรียน ได้แก่ ขาดการยอมรับจากเพื่อนฝูง เปลี่ยนโรงเรียนบ่อย ๆ ครูลำเอียง มีทัศนคติไม่ดีต่อครู ต่อชั้นเรียน วินัยที่เคร่งครัดของครูของโรงเรียน

ประยูรธ วัชรดิษฐ์ (2523 : 29) ได้สรุปปัญหาการเรียนของนักเรียนในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยทั่วไปไว้ว่า ปัญหาการเรียนของนักเรียนอาจเกิดจากการที่นักเรียนไม่สนใจเรียน หรือเลือกเรียนวิชาที่ไม่ตรงกับความสามารถ ความสนใจ ไม่ชอบครู ไม่ชอบโรงเรียน ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน เป็นต้น

สุชา จันทน์เอม (2527 : 139 – 143) ได้สรุปปัญหาการเรียนที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยยึดถือว่าการเรียนเป็นงานและหน้าที่ของนักเรียนทุกคน ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียน เช่น เด็กเรียนช้าช้า เด็กสอบตก ปัญหาความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

แซนเดอร์สัน (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 13 ; อ้างอิงจาก Sanderson. 1954 : 290) จำแนกปัญหาที่ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวในโรงเรียนในรัฐแคลิฟอร์เนีย (California School) เปิดเผยโดยจัดอันดับของปัญหาที่นักเรียนเผชิญจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับอนาคตด้านการศึกษา ปัญหาอาชีพและการทำงาน ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร และการสอน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 15 – 23) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่นิสิตนักศึกษาประสบในระหว่างการศึกษาว่า มีหลายประการ ปัญหาที่สำคัญได้แก่ ปัญหาด้านการเรียนเนื่องจากการเรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองรู้จักค้นคว้า รู้จักหาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต ชักถาม จดจำ สรรวจปฏิบัติจริงจากการอ่าน การเรียนระดับนี้จึงยากกว่าระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษาระดับนี้มีความใกล้ชิดกับอาจารย์น้อย จึงต้องรู้จักค้นคว้า ไม่มีอาจารย์คอยควบคุมดูแล หรือบังคับให้เข้าชั้นเรียน จึงเป็นเหตุให้นักศึกษาหลายคนไม่รู้จักบังคับใจตนเอง ถึงเวลาเรียนก็สนทนากันบ้าง จดคำบรรยายไม่ทันบ้าง ผลการเรียนส่วนใหญ่ในปีแรก นักศึกษาจึงมักสอบตกเป็นส่วนมาก เมื่อได้คะแนนไม่ดีก็จะเกิดการท้อถอย ไม่มีกำลังใจในการค้นคว้าหาความรู้ต่อไป

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

โรเจอร์ (Rogers. 1960 : 3161 – A) วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยครู ผลการศึกษาพบว่า ประเภทของปัญหาที่พบบ่อยที่สุด ได้แก่ ปัญหาการเรียน ปัญหา รองลงมาได้แก่ ความสัมพันธ์กับอาจารย์

มัวร์ (Moor. 1957 : 22) วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนชายและหญิง ชั้นปีที่ 10 – 12 ในบอสตัน พบปัญหาที่นักเรียนเผชิญเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้คือ ความสัมพันธ์กับครู ความสำเร็จในการเรียน บริการของโรงเรียน และการศึกษาต่อในอนาคต

เนนยด (Nenyod. 1975 : 5090 - 5092 – A) ได้วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาต่างประเทศที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในมลรัฐเท็กซัส กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักศึกษาต่างประเทศกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 จำนวน 400 คน โดยสุ่มเลือกนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยขนาดเล็ก 75 คน ขนาดกลาง 107 คน และขนาดใหญ่ 215 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของนักศึกษาต่างชาติในวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร การเรียน การเงิน ที่พักอาศัย อาหาร ศาสนา สังคม และปัญหาเกี่ยวกับตัวเอง ในจำนวนปัญหาเหล่านี้ ปัญหาการเรียนและปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับบุคคลอื่นเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรก

บราทเชอร์ (Bratcher. 1976 : 4855 - A) ได้จัดบริการให้คำปรึกษาเพื่อสนองความต้องการของนักศึกษาและจากการให้บริการปรึกษา พบว่า นักศึกษามีปัญหาต่าง ๆ เรียงลำดับตามความสำคัญดังนี้ ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ปัญหาด้านอาชีพ ปัญหาด้านสังคม

งานวิจัยในประเทศ

สุรางค์ โค้วตระกูล (2504 : 90 - 93) ได้ศึกษาวิจัยปัญหาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการเรียนที่นิสิตประสบมากที่สุดคือ รู้สึกว่าวิธีการเรียนของตนบกพร่องทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ฟังคำบรรยายไม่ค่อยเข้าใจทำให้เบื่อวิชานั้น ๆ อาจารย์มีความสนิทสนมช่วยเหลือนิสิตน้อยเกินไป และไม่กล้าปรึกษาอาจารย์

ลาวัญญ์ ส่งสกุล (2503 : 75 - 78) สืบหาสาเหตุที่ทำให้เด็กวัยรุ่นไม่มีความสุข พบว่าเด็กวัยรุ่นไม่สบายใจเนื่องจากปัญหาทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาการเลือกอาชีพ และการเรียนต่อ

สมศักดิ์ ประจักษ์ (2506 : 61 – 62) ได้สำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 720 คน โดยใช้แบบสำรวจปัญหา 8 หมวด คือ หมวดครอบครัว สุขภาพ บุคลิกภาพ เพศ และศีลธรรม การเรียน การเงิน และอนาคต ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่นักศึกษาประสบมากที่สุดคือ ปัญหาการเรียนและปัญหาอนาคต โดยปัญหาการเรียน ได้แก่ อาจารย์สอนเร็วเกินไป นักศึกษามีความวิตกกังวลในเรื่องการพูดหน้าชั้น และต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาการเรียน

มัลลิกา จิตรสุข (2508 : 65 – 67) ได้สำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา วิทยาลัยครูอุดรธานี จำนวน 262 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 154 คน นักเรียนหญิง จำนวน 108 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจปัญหา ของ มูนนี่ (Mooney Problem Check list, College Form) ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่นักศึกษาประสบมากที่สุดคือ ปัญหาการเรียน เช่น มีความรู้พื้นฐานต่ำในบางวิชา สัมบทเรียนที่เรียนมาแล้ว ขาดสมาธิในการเรียน และไม่ทราบ

วิธีการเรียน

วดี เขียวอุไร (2509 : 85 – 89) สำนวญปัญหาชีวิต และความสนใจของเด็กรุ่น กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนรัฐบาล ในเขตพระนครธนบุรี จำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 400 คน เป็นชาย 200 คน หญิง 200 คน พบว่า ปัญหาที่เด็กรุ่นไทยทั้งชายหญิงเห็นว่า มีความสำคัญมากที่สุด คือ ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน

ไพบุลย์ อินทวิชา (2510 : 181 – 188) ศึกษาความต้องการ และปัญหาในการปรับตัวของ นักเรียนมัธยมศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร จำนวน 490 คน เป็นชาย 250 คน และหญิง 240 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความรู้สึกว่ครบางคนไม่เข้าใจปัญหาการเลือกแผนกวิชา ไม่รู้จักวิธีแบ่งเวลา ในการเรียน และการทำงาน ไม่อยากเปลี่ยนห้องเรียนทุกชั่วโมง ต้องการข้อสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาต่อ และอาชีพต้องการให้เปลี่ยนระเบียบการแต่งกาย และต้องการให้ปรับปรุงความสะอาด และคุณภาพของอาหาร

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523 : 48 – 49) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2523 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน เป็นปัญหา อันดับแรก และปัญหาการเรียนของนักศึกษาได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ เรียนหนักเกินไป เป็นต้น

พิมพ์มาศ ดัณฑ์เจริญรัตน์ (2532 : 97 – 101) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตตาก ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ตามลำดับ

จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ว่าจะอยู่ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน ระดับชั้นต่างกัน ล้วนประสบปัญหาด้านการเรียน ในหลาย ๆ ด้าน เหมือนกัน ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนนักศึกษาไม่มีความสุขกับชีวิตการเรียน ทั้งยังอาจส่งผลทำให้ ประสบความล้มเหลวทางด้านการเรียนได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัวของนักเรียน

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศกับปัญหาการเรียน

วิลลี (Wiley. 1961 : 147) ได้กล่าวไว้ว่าเพศชายและหญิงเป็นลักษณะที่แสดงความแตกต่าง ในด้านเพศ โดยเพศชายซึ่งมีโครงสร้างทางร่างกายที่ใหญ่โต และกล้ามเนื้อมากกว่าเพศหญิง มีความก้าวร้าว กล้าแสดงออกมีลักษณะกตขี้ ข่มขู่ ชอบใช้กำลัง ในขณะที่เด็กหญิงมักจะเฉยยอมตามผู้อื่น น่ารักนุ่มนวล ไม่ชอบการแข่งขัน

เพอร์รี่ และ บัสซี่ (Perry and bussy. 1984 : 275) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กหญิงมักจะมีปฏิกิริยา ได้ตอบทางสังคมดี ในขณะที่เด็กชายส่วนใหญ่จะฉุนเฉียวและโยเย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศกับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในประเทศ

คาเพลน (Kaplan. 1959 : 293) ได้กล่าวว่า เด็กหญิงมีปัญหาความคับข้องใจและการปรับตัว มามีอิสระน้อยกว่า เด็กชายเนื่องจากเด็กหญิงได้รับการปกป้องมากมีอิสระน้อยกว่า ต้องการทำตามความต้องการของพ่อแม่อย่างใกล้ชิด และนอกจากนี้ยังมีความขัดแย้งอยู่ภายในมาก ขี้อาย จะเก็บกอดความวิตกกังวลและความก้าวร้าวไว้ จึงทำให้เกิดความคับข้องใจได้ ส่วนเด็กชายนั้นมีอิสระในการที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ หรือการแสดงออกทางอารมณ์มากกว่า และแสดงความก้าวร้าวออกมาได้มากได้รับคำสอน คำแนะนำ

และการรู้จักจากผู้ใหญ่น้อยกว่า ดังจะเห็นได้ว่ามีข้อมูลของคนไข้ที่รักษาในโรงพยาบาลจิตเวชมีผู้หญิงเข้ารับการรักษามากกว่าผู้ชาย ทั้งนี้เพราะปัญหาต่าง ๆ ของผู้หญิงที่ถูกเก็บกดไว้จะเพิ่มความกังวลขึ้น จนแสดงออกมาในด้านการปรับตัวไม่ได้

✧ โรเจอร์ (วรรณ ทอญ. 2523 : 11 ; อ้างอิงจาก Rogers. 1960 : 3161 – A) ศึกษาปัญหาของนักเรียนชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยครู โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล พบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาต่อนักศึกษาหญิงประเภทของปัญหาได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ความสัมพันธ์กับอาจารย์ การเงิน อารมณ์ และปัญหาอื่น ๆ และในปีเดียวกัน

ฟาร์แรง (นิภา พงศ์วิรัตน์. 2520 : 11 ; อ้างอิงจาก Farrag. 1960 : 1137) ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอียิปต์ และปัญหาของนักเรียนอเมริกัน ระดับชั้น 10 – 12 แล้วแปลปัญหาชุดเดียวกันนี้เป็นภาษาอาหรับสอบนักเรียนระดับเดียวกันในอียิปต์ พบว่า นักเรียนอเมริกันมีปัญหาต่อนักเรียนอียิปต์ และนักเรียนหญิงอียิปต์มีปัญหาต่อนักเรียนชายอียิปต์

นัท (Nutt. 1972 : 650) ศึกษาปัญหาของนักเรียนในรัฐโคโลราโด กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้น 7 – 12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน พบว่า นักเรียนประสบปัญหาจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม และสันตนาการ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ ระดับชั้น มีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหานักเรียนอีกด้วย แต่เพศมีอิทธิพลมากกว่าระดับชั้น

งานวิจัยในประเทศ

สมบัติ โขมิตรธรรม (2507 : 158 - 159) ศึกษาปัญหาของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสารมิตร จำนวน 493 คน นิสิตชาย 300 คน นิสิตหญิง 193 คน โดยใช้แบบสอบถามประกอบด้วยปัญหา 10 ประเภทคือปัญหาครอบครัว บุคลิกภาพ การคบเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนเพศเดียวกัน ปัญหาการเรียน ปัญหาการเงิน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาการเดินทางมาวิทยาลัย และปัญหาความสัมพันธ์กับอาจารย์ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีปัญหาทุกประเภท นิสิตชายมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อนิสิตหญิง

สมใจ ทินพงษ์ (2512 : 48 - 50) ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่ศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 1,076 คน นักศึกษาชาย 451 คน นักศึกษาหญิง 625 คน พบว่า นักศึกษามีปัญหาในด้านต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการเงิน ปัญหาการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และปัญหาซึ่งคาดว่าจะมีต่ออาชีพครู แต่นักศึกษาชายมีปัญหาต่อนักศึกษาหญิง ในเรื่องการเงิน การเรียน ความสัมพันธ์กับอาจารย์ ศาสนา และศีลธรรม

✧ กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 57 - 58) สํารวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชายมีปัญหาการเรียนต่อนักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มณูญ แป้นเจริญ (2522 : 88 - 92) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรเพศ พบว่า นักเรียนหญิงประสบปัญหาด้านการเรียนต่อนักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัญหาด้านตัวและสังคมนักเรียนชายประสบปัญหามากกว่านักเรียนหญิง

จิระ จิงเจริญศิลป์ (2523 : 42 - 52) ได้ศึกษาค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย อายุ 15 - 19 ปี จำนวน 226 คน พบว่า เด็กวัยรุ่นชายรู้สึกเสรีในการปฏิบัติตนในการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่าเด็กวัยรุ่นหญิง เด็กวัยรุ่นที่ปรับตัวได้ไม่รู้สึกเสรีในการปฏิบัติตนในการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่ปรับตัวได้ดี

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2526 : 57 - 58) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว กับการปรับตัวของนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 - ม.ศ. 5 สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า วัยรุ่นหญิง มีสัมพันธภาพในครอบครัวสูงกว่าวัยรุ่นชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

ศิวาภรณ์ เรืองศรีจันทร์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษา ที่มีต่อกิจกรรมพบกลุ่มของจังหวัดกำแพงเพชร 5 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมแก้ปัญหาการเรียน กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมต่อเนื่อง กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมนันทนาการ ผลการศึกษาสรุปดังนี้ นักศึกษาที่มีเพศ อายุ สถานภาพทางงาน และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าเพศเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการมีปัญหาของนักเรียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า เพศน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุกับปัญหาการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอายุกับปัญหาการเรียน

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1959 : 251) ได้กล่าวถึงสภาพและปัญหาของเด็กวัยรุ่นว่าเป็นระยะที่พัฒนาทั้งด้านวิถีทางดำเนินชีวิต ด้านร่างกายและจิตใจ เป็นช่วงเวลาของความเจริญงอกงาม และการเปลี่ยนแปลงในแทบทุกด้านของเด็ก เช่น ด้านร่างกายสติปัญญา สังคม และอารมณ์ เป็นช่วงเวลาที่รับสิ่งใหม่ ๆ ทั้งประสบการณ์ ความรับผิดชอบตลอดจนความสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้ใหญ่ การเปลี่ยนแปลงจากวัยรุ่นไปสู่ผู้ใหญ่อย่างรวดเร็วในระยะแรก ๆ จึงดูเหมือนว่าปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นประดังในตัวเด็กอย่างกระชั้นชิด เด็กวัยรุ่นจึงไม่มีเวลาที่จะปรับตัวให้ทันกับปัญหาเหล่านั้นได้ ปัญหาต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นที่พบมาก ได้แก่ ปัญหาทางสังคม ปัญหาทางโรงเรียน ปัญหาทางบ้าน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการเงิน ปัญหาอนาคต และปัญหาทางศาสนา นอกจากนี้ เฮอร์ลอค (Hurlock. 1959 : 278) ยังกล่าวว่า เด็กในวัยรุ่นตอนต้น จะมียารมณ์รุนแรงมากกว่าวัยที่ผ่านมา เด็กมักจะมี ความขัดแย้งกับพ่อแม่ ครู และเพื่อ ทำให้เด็กรู้สึกว่ามี ความลำบากในการปรับตัว ทั้งด้านชีวิตส่วนตัว และการเรียน เด็กในวัยนี้จึงเป็นวัยที่มีลักษณะไม่แน่นอน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุกับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคคาร์ธี (McCarthy. 1986 : 3279 - A) ได้ศึกษาการเรียนรู้อยู่ด้วยการนำตนเอง และเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกคณิตศาสตร์ ระหว่างนักศึกษาอายุน้อยกับนักศึกษาที่มีอายุมากโดยใช้ SDLRS และ MAS (The Math Attitude Scale) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาอายุน้อยมีระดับการเรียนรู้อยู่ด้วยการนำตนเองในระดับปานกลาง และมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์เชิงลบ นักศึกษาที่มีอายุมากมีระดับการเรียนรู้อยู่ด้วยการนำตนเองในระดับปานกลางและสูงกว่า มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แต่ยังคงมีความกังวลต่อการเรียนเช่นเดียวกับนักศึกษาที่มีอายุน้อย เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสองกลุ่ม ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มอายุน้อยกับกลุ่มอายุมาก ในด้านการเรียนรู้อยู่ด้วยการนำตนเอง

โควิก (ลัดดาวัลย์ หกสุวรรณ. 2518 : 2 ; อ้างอิงจาก Cowhig. 1964 : ไม่มีเลขหน้า) ศึกษาปัญหาเด็กที่ต้องออกจากโรงเรียนก่อนเรียนสำเร็จ พบว่า เด็กในวัย 16 ปี มีปัญหามากกว่าเด็กวัย 14 – 15 ปี

นัทท์ (Nutt. 1972 : 650 – A) ได้ทำการศึกษาปัญหาของเด็กวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น 7 – 12 จำนวน 607 คน พบว่า นักเรียนประสบปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศและระดับชั้นมีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนอีกด้วย

อัลทส์และดัสซ์ (วิกิร ดันทวุทโธ และ ลักษณะ การกรณ. 2529 : 12 ; อ้างอิงจาก Hultsch and Deutsch. 1981) กล่าวว่า ผู้ใหญ่สามารถจะเข้าร่วมหรือแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ โดยไม่แตกต่างจากเด็กอย่างชัดเจน ถ้าจะพิจารณาโดยทั่ว ๆ ไปแล้วความสามารถในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ มีแนวโน้มที่จะลดลงเล็กน้อยในขณะที่อายุเพิ่มขึ้น และจะลดลงมากจนเกิดความแตกต่างอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับเด็ก เมื่อบุคคลนั้นอายุเกินกว่า 60 ปีขึ้นไป

แลชแมน แลชแมน และโทรเนสบูรี (วิกิร ดันทวุทโธ และ ลักษณะ การกรณ. 2529 : 13 ; อ้างอิงจาก Lachman, Lachman and Thronesbury. 1979) พบว่า เซอร์ปัญญาและความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลมีลักษณะคงที่ในช่วงอายุระหว่าง 20 – 50 ปี

งานวิจัยในประเทศ

ลัดดาวัลย์ หกสุวรรณ (2518 : 52 – 53) ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครกับโรงเรียนสาธิต ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น มีปัญหาการเรียนมากกว่า นักเรียนที่อยู่ในวัยก่อนวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 57 – 58) สำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีอายุ 17 – 20 ปี มีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีอายุ 21 – 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กชกร สังข์ชาติ (2527 : 171 – 172) ได้สรุปลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จากบทความของ Richard A. Etheridge ดังนี้

1. ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีเมื่อมีความต้องการที่จะเรียน
2. ผู้ใหญ่จะเรียนในสิ่งที่เขารู้สึกว่ามีค่าจำเป็น
3. ประสบการณ์เดิมมีผลต่อการเรียนของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีถ้าสิ่งที่เรียนมีความสัมพันธ์หรือสอดคล้องกับประสบการณ์เดิม หรือความรู้ที่เขาได้อยู่
4. ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีด้วยการกระทำ
5. ผู้ใหญ่จะเรียนจากสภาพปัญหาที่เป็นจริง
6. ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้ดีในบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่ง่าย ๆ เป็นเอง
7. ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีด้วยการใช้กิจกรรมและวิธีการหลายๆ อย่าง
8. ผู้ใหญ่จะเรียนได้ดีถ้าหากทราบจุดประสงค์การเรียนชัดเจน
9. ผู้ใหญ่ต้องการชี้แนะที่เหมาะสม ไม่ใช่คะแนนหรือเกรด

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าระดับอายุที่ต่างกัน มีผลทำให้เด็กประสบปัญหาแตกต่างกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะระดับอายุน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัญหาการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัญหาการเรียน

ไพศาล หวังพานิช (2511 : 137) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงคุณลักษณะ และความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน พฤติกรรม รวมทั้งประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยอาศัยการฝึกอบรมหรือการสอน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 47 - 49) ได้กล่าวถึงการสำรวจทัศนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน ของนิสิต นักศึกษา ของภาควิชาอุดมศึกษาในปี พ.ศ. 2522 พบว่า องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนอันดับที่หนึ่งคือ ความสนใจและความตั้งใจในวิชาที่เรียนของผู้เรียนเอง ส่วนที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ วิธีการสอนของอาจารย์และประสบการณ์ของอาจารย์ส่วนความยากง่ายของวิชานั้นเป็นอิทธิพลลำดับที่เจ็ด ชานนับว่ามีอิทธิพลน้อยมากเมื่อเทียบกับอิทธิพลอื่นๆ

กู๊ด (Good. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่าหมายถึงความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ในการใช้ทักษะ หรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอน หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเรียนรู้ การใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้จากการเรียนการสอน ซึ่งได้จากครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

คาร์ (Carr. 1956 : 93 – 94) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาเรียนในภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา 1951 – 1952 โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่เรียนดี และกลุ่มที่เรียนอ่อนโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม เครื่องมือ ที่ใช้ในการสำรวจปัญหาในครั้งนี้เป็นแบบสำรวจปัญหาของมูนนี่ (Mooney Problem Check List) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำจะมีปัญหาทางการเรียนสูง ส่วนนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงจะปัญหาอื่น ๆ มากกว่าปัญหาทางการเรียน

ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 141) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตภายในโรงเรียนกับนักเรียนเกรดเก้า พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทั้งทางด้านครอบครัวและในโรงเรียน นอกจากนี้มีพฤติกรรม ดื้อ ขัดขืน มีความพลุ่งพล่านทางอารมณ์ และมีอาการทางโรคประสาทมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นคนรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ เข้าสังคมได้ดี และมีความอดทนทางด้านอารมณ์และจิตใจ

เทเลอร์ (Taylor. 1961 : 76) ได้ศึกษาพบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการปรับตัวทางด้านอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

โอโนดา (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 19 ; อ้างอิงจาก Onoda. 1975 : 7726 – A) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและความคุมตนเองได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีความสัมพันธ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนซึ่งเกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสน วุ่นวายใจ

งานวิจัยในประเทศ

คมเพชร จิตรศุภกุล (2515 : 90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยครูของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 510 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีปัญหามากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ยุพิน นิสัยนต์ (2515 : 85) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและกิจกรรมในวิทยาลัยครูของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำในจังหวัดพระนคร และธนบุรีผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะประสบปัญหาต่าง ๆ มากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

สุภาพรณ โคตรจรัส (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2009 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตประสบปัญหาหนักที่สุดในด้านการปรับตัวทางการเรียน ประสบปัญหาค่อนข้างมากในด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาและด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ประสบปัญหาค่อนข้างน้อยในด้านศีลธรรมจรรยา และศาสนา ด้านสุขภาพและพัฒนากายทางร่างกาย ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย ด้านบ้านและครอบครัว ประสบปัญหาน้อยที่สุดในด้านการปรับตัวทางเพศ

เดมศักดิ์ คทวนิช (2540 : 123) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,708 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน บรรยากาศทางการเรียน และสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสาร และงานวิจัยดังกล่าวมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันมีผลทำให้นักเรียนประสบปัญหาแตกต่างกัน ดังนั้นในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน

2.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษากับปัญหาการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษากับปัญหาการเรียน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 14 - 23) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่นิสิตนักศึกษาประสบปัญหา ในระหว่างศึกษามีหลายประการ ปัญหาที่สำคัญได้แก่ ปัญหาด้านการเรียนเนื่องจากการเรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองรู้จักค้นคว้า รู้จักหาข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากหนังสือ ชักถาม จดจำ สืบค้นจากตำรา การเรียนระดับนี้จึงยากกว่าระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษาระดับนี้มีความใกล้ชิดกับอาจารย์น้อย จึงต้องรู้จักค้นคว้า ไม่มีอาจารย์คอยควบคุมดูแลหรือบังคับให้เข้าชั้นเรียน จึงเป็นเหตุให้นักศึกษาหลายคนไม่รู้จักรู้จักบังคับใจตัวเอง ถึงเวลาเรียนก็สันทนาการบ้าง

จดคำบรรยายไม่ทันบ้าง ผลการเรียนรู้ส่วนใหญ่ในปีแรก นักศึกษาจึงมักสอบตกเป็นส่วนมาก เมื่อได้คะแนนไม่ดี ก็จะเกิดการท้อถอย ไม่มีกำลังใจในการค้นคว้าหาความรู้ต่อไป

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษากับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

นัตต์ (Nutt. 1972 : 650 – A) ได้ศึกษาปัญหาวัยรุ่น โดยการศึกษาวิเคราะห์จากบันทึกของครู และนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาวัยรุ่นจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 – 12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน จากโรงเรียนมัธยมเวลล์ เซนทรัล (Weld Central Junior High School) รัฐโคโลราโด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนประสบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาสังคม ปัญหาด้านสันตนาการ และผลการศึกษาเพิ่มเติมพบว่า เพศและระดับชั้นมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปัญหาของนักเรียนมากกว่าชั้นเรียน

คอลลินส์ (Colin. 1976 : 4859) ได้ศึกษาปัญหาที่ประสบด้วยตนเองของนักศึกษาต่างประเทศ ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) โดยใช้แบบสอบถามของ มินิ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา 112 คน จาก 28 ประเทศใน 4 ภูมิภาคของโลก คือ เอเชีย แอฟริกา คาริบเบียน และภาคตะวันออกเฉียง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3, และ 4 มีปัญหาแตกต่างกันมากแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยในประเทศ

✕ วิมล โรจนวีระ (2513 : 155) ได้เปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมมิติ และการปรับตัวระหว่าง เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปรับตัวได้ดีกว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตริยา ไชยศรพรหม (2527 : 84) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนมัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6) แต่ละระดับชั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงคะแนนจากค่าน้อยไปหามาก ตามระดับชั้นดังต่อไปนี้ ม. 2, ม. 1, ม. 6, ม. 4, ม.3 และ ม. 5 โดยพบว่า เด็กนักเรียนทุกชั้นสูงกว่าเด็ก ม. 2 และ ม. 5 สูงกว่าเด็กทุกชั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าเด็กนักเรียน ม. 2 มีคะแนนการปรับตัวทางสังคมต่ำสุด เช่นเดียวกับการปรับตัวเอง

บุษงค์ เลหาศิริวงศ์ (2535 : 93) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ศึกษาในระบบโรงเรียน และกึ่งระบบโรงเรียนมีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับครู กับเพื่อน และด้านการเรียนไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาในทั้งสามด้านมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่บ้าง จากเอกสารงานวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนอยู่ต่างระดับชั้นกันมีปัญหาดังกล่าว

2.9 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติกับปัญหาการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติกับปัญหาการเรียน

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 232 - 233) ได้กล่าวถึง การสร้างทัศนคติหรือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ให้การแนะนำโดยพยายามชี้แจงหรืออธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งใด ๆ อย่างมีเหตุและผล แนะนำทางปฏิบัติต่อการเรียนรู้ให้ถูกต้องและเหมาะสมชี้ให้เห็นคุณและโทษของสิ่งนั้นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะชี้ให้เห็นคุณประโยชน์ที่จะได้รับ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีแนวโน้มที่จะตอบสนองในทางบวกต่อสิ่งที่ทำ

คุณประโยชน์แก่ตนเอง

2. พยายามให้การเสริมแรงที่ตรงกับความถนัด และความต้องการแก่ผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้มีกำลังใจที่จะเรียนรู้มากกว่าการใช้การลงโทษ

3. พยายามให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเองและมีส่วนรับผิดชอบต่องานนั้น ๆ เช่น การสอนหัวข้อบางอย่าง ครูจะแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนค้นความทดลองด้วยตนเองผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจ ภาควิชาจิตตปัญญาศึกษา

นั้น ๆ ทำให้ทัศนคติที่เคยมองไม่ดีต่อบทเรียนนั้นลดลง และในที่สุดกลายเป็นทัศนคติที่ดีได้

เทอร์สโตน (Thurstone. 1967 : 479) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นความโน้มเอียงทางด้านจิตใจ ภายในที่แสดงออกให้เห็นเป็นพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ทัศนคติเป็นเรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นการวัดทัศนคติจึงวัดได้โดยตรงไม่ได้ แต่สามารถวัดได้ในรูปความคิดเห็น (Opinion) หรือการแสดงออกทางภาษาถ้อยคำ (Verbal Expression) แต่ในการวัดนี้อาจเกิดความไม่แน่นอนได้ หากผู้ตอบ ตอบไม่ตรงความจริง

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติกับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

เบลด์โซ (Bledsoe. 1971 : 121 – 122) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนโดยวิธีสังเกตครูที่สอนในชั้นเรียน และให้คะแนนการสังเกตกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 4368 คน แยกเป็นกลุ่มตามระดับความสามารถทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อครูต่างกัน กลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนสูงมีทัศนคติที่ดีกว่ากลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อครูต่างกัน นักเรียนที่มีอายุน้อยกว่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อครูมากกว่านักเรียนที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี

งานวิจัยในประเทศ

ศิรินาม เม่งช่วย (2538 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 วิธีเรียนแบบทางไกล หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ในจังหวัดสงขลา โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาศูนย์การศึกษาทางไกลโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล จำนวน 231 คน เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน 5 ด้าน คือ 1) ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) สื่อการเรียนการสอน 3) การพบกลุ่ม 4) การสอนเสริม 5) การประเมินผล ผลการวิจัยในประเด็นสำคัญมีดังนี้

1. นักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ มีทัศนคติต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนสูงกว่านักศึกษาชาย
3. นักศึกษาที่อายุต่างกัน มีทัศนคติต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษากลุ่มอายุ 26 ปี ขึ้นไปมีทัศนคติต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนสูงกว่านักศึกษากลุ่มอายุ 15 – 25 ปี
4. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่มีอาชีพอื่น ๆ มีทัศนคติต่อกระบวนการเรียนการสอนสูงกว่า นักศึกษาที่มีอาชีพค้าขาย รับจ้าง ไม่มีอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพประมง

5. ข้อเสนอแนะและการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครูประจำกลุ่มต้องตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ต่อการจัดการเรียนการสอน เข้าใจหลักการจัดการเรียนการสอน วิธีเรียน

6. การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับปรัชญาคิดเป็น ครูประจำกลุ่มควรเข้ารับการอบรม และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องคอยให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ รวมทั้งให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูประจำกลุ่ม

2.11 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพกับปัญหาการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพกับปัญหาการเรียน

✕ โวล์ฟอร์ด (Wolford. 1965 : 256) แมคควอรี (Maquary. 1953 : 215 – 228) และแฮมิลตัน (Heamilton. 1964 : 40 - 63) ทั้งสามท่านได้วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนและต้องออกจากโรงเรียนกลางคันว่าเกิดจากผู้ปกครองได้รับการศึกษาต่ำ เช่น เป็นเสมียนหรือรับจ้างในคอกปศุสัตว์ ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพน้อย และรายได้ของครอบครัวน้อย

2.12 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพกับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในประเทศ

สโมก (วรรณ ทงน้อย. 2523 : 15 ; อ้างอิงจาก Smoke. 1957 : 51) ศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษาที่เรียนสำเร็จและไม่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยอินเดียในในปีการศึกษา 1951 โดยเลือกจากนักศึกษาจำนวนหนึ่งในสามของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนในปี 1947 แล้วรายงานว่าบุตรของผู้ทำงานอาชีพระดับสูง (Professional) มีโอกาสที่จะเรียนได้สำเร็จได้สองในสามของจำนวนที่เข้าเรียน และบุตรของคนที่ได้รับการศึกษาสูง ๆ มีโอกาสสำเร็จได้มากกว่าบุตรของคนที่ได้รับการศึกษาไม่สูงนัก

โชปรา (Chopra. 1967 : 359 – 361) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง 1359 คน เป็นนักเรียนอายุระหว่าง 14 – 17 ปี จากโรงเรียนในเมือง 22 โรงเรียน และชนบท 6 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกี่ยวกับทางด้านวิชาการจะมีคะแนนแบบทดสอบทางสถิติปัญหา และแบบทดสอบเกี่ยวกับวิชาการสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ปกครองของนักเรียนที่ประกอบอาชีพนักบริหารหรือผู้ประกอบการมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบทั้ง 2 แบบ สูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่น ๆ ยกเว้นอาชีพทางด้านวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูงกว่าผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกรรมกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการวิจัยของ โชปรา แสดงให้เห็นว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการเรียนของนักเรียน

งานวิจัยในประเทศ

สวัสด์ บรรเทิงสุข (2510 : 40 – 78) สำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาศรีนิคมิตร์ โดยใช้แบบสอบถามจำแนกตัวแปรที่ศึกษาตามอาชีพผู้ปกครอง อายุระดับการเรียน และรายได้ของผู้ปกครอง จำนวน 443 คน พบว่า เด็กมีปัญหาทางการเลือกอาชีพ อันเนื่องจากมีปัญหาทางการเรียนมากที่สุด กล่าวคือ มีปัญหาเกี่ยวกับสถิติปัญหาไม่เหมาะสมที่จะเรียนอาชีพที่ตนชอบ เบื่อหน่ายการเรียนวิชาต่าง ๆ และไม่มีโอกาสปรับปรุงตนเองในด้านการเรียน และเมื่อพิจารณาสภาพการมีปัญหามาจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพอยู่ในระดับสูง ประสบปัญหาน้อยกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพในระดับต่ำ

วัฒนา พุ่มเล็ก (2513 : 68 – 71) ได้ศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรด้านอาชีพของบิดามารดาว่า ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพียงใด ผลการศึกษาพบว่า อาชีพของบิดามารดาจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงแต่ถ้านักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับอาชีพของบิดามารดาจะเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่าอาชีพที่ต่างกันมีผลทำให้นักเรียนประสบปัญหาต่างกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่า อาชีพน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

2.13 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายได้กับปัญหาการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายได้กับปัญหาการเรียน

ราห์มัน (Rahman. 1965 : 405) ศึกษาพบว่า เด็กที่ต้องออกจากโรงเรียนก่อนเรียนสำเร็จนั้น เนื่องมาจากสาเหตุสำคัญคือ ขาดทุนทรัพย์ เนื่องจากฐานะเศรษฐกิจทางครอบครัวต่ำ อันมีผลก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ ตามมา จนต้องออกจากโรงเรียนไปก่อนสำเร็จการศึกษา

การริสัน และ คนอื่น ๆ (มณูญ เป้นเจริญ. 2522 : 21 ; อ้างอิงจาก Garrison and others. 1964 : 403 - 407) ศึกษาถึงองค์ประกอบอันมีผลต่อผลการเรียนของนักเรียน พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ย่อมขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เด็กเกิดปัญหา อันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนได้ และในปีเดียวกัน แอสติน (Astin. 1964: 219 - 227) ศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลทำให้นิสิตต้องออกจากวิทยาลัยก่อนจบการศึกษาพบว่า นิสิตเหล่านี้ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำ บิดามารดาได้รับการศึกษาในระดับต่ำ

2.14 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายได้กับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

วอร์เนอร์ (Ringness. 1968 : 270 ; citing Warner. 1948) ได้ใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพพบว่า พวกชนชั้นกลางจะเป็นคนที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นตัวของตัวเองขณะที่พวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีแนวโน้มขาดความอบอุ่นหงุดหงิดง่าย และมีอาการทางประสาท เช่น กัดเล็บ พวกนี้มีความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์ มีความวิตกกังวลปรับตัวเข้ากับสังคมลำบากมากกว่าพวกชนชั้นกลางและชนชั้นสูง

เดลฟี (Delph. 1971 : 5028) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่มีใช้สติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในตรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากครอบครัวที่ยากจน พบว่า

1. นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำคะแนนแบบทดสอบ CTP (The California Test of Personality) ได้คะแนนน้อยแสดงให้เห็นว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีปัญหาด้านการปรับตัวสูง
2. เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีปัญหาทางการปรับตัวน้อยกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนทั่ว ๆ ไป
3. ครูตั้งความคาดหวังและประมาณค่าไว้ว่า นักเรียนที่มีการปรับตัวดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่นักเรียนที่ยากจนในกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาทางด้านการปรับตัวสูงทำให้การเรียนต่ำ

งานวิจัยในประเทศ

เตื่อน สุภาพ (2508 : 24 – 27) ศึกษาวัยรุ่นที่เป็นปัญหา 5 คน พบว่า เด็กเหล่านี้มีฐานะทางครอบครัวยากจน เด็กไม่มีเงินพอเพียง เพื่อใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม

ทิพาวรรณ จันทรพิบูลย์ (2510 : 54 – 56) ศึกษาปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดจันทบุรี จำนวน 120 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนนั้น ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในบ้าน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว นอกจากนี้ยังพบว่าฐานะของครอบครัวที่ต่างกันทำให้ลักษณะของปัญหาที่เด็กประสบแตกต่างกันด้วย

พวงสร้อย วรกุล (2522 : 84) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานคร และสงขลา พบว่า โดยส่วนรวมและนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จรัญพร สุวรรณวัฒน์ (2542 : 57) ได้สำรวจปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม ปทุมธานี พบว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า รายได้ เป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว

3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวกับปัญหาการเรียน

3.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวกับปัญหาการเรียน

สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม (2529 : 166 – 167) สัมพันธภาพในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคมสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาก็ก็นหันหน้าเข้าปรึกษากัน บิดามารดา เป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่เด็กรักและเชื่อฟัง ดังนั้นถ้าบิดามารดาได้ใช้เวลาในการอบรมขัดเกลานิสัยเด็กให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะประพฤติตนในทางที่ดีมากกว่าประพฤติตนในทางที่เสื่อมเสีย ถ้าหากสัมพันธภาพในครอบครัวมีแต่การทะเลาะวิวาท ดุด่า หรือ เข้มงวดกวดขันมากเกินไปก็จะทำให้เด็กขาดความรัก เบื่อหน่ายบ้าน ซึ่งเป็นสาเหตุให้เด็กมีความประพฤติที่เป็นปัญหาได้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2524 : 60) สุขภาพจิตของบิดามารดาเป็นสิ่งสำคัญถ้าบิดามารดามีสุขภาพจิตดี บุตรก็จะมีสุขภาพจิตดีไปด้วย เพราะการอยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่นทำให้บุตรมีประสบการณ์ทางสังคมและปรับตัวได้ดี แต่ถ้าบิดามารดาแตกร้างไม่ลงรอยกัน บุตรก็จะได้รับการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม ทำให้ความสามารถในการปรับตัวต่ำ

3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวกับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

เวกแกนด์ (วรรณา ทองนุ้ย. 2523 : 12 ; อ้างอิงจาก Weigand. 1957 : 518 – 522) มีความสนใจเรื่องการปรับตัวของนักเรียนและบทบาทของพ่อแม่ในครอบครัวที่เด็กอาศัยอยู่ ได้สรุปผลการศึกษาไว้ดังนี้ นักเรียนที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียน มีความแตกต่างกันทางการปรับตัว และทัศนคติต่อวิชาการเรียน นักเรียนที่ประสบผลสำเร็จทางการเรียนมีปัญหาทางครอบครัวน้อยกว่า นักเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียน และนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จทางการเรียนได้รับการส่งเสริมการปรับตัวจากที่บ้านและมีทัศนคติที่ดีต่อที่บ้าน

มอร์โร และวิลสัน (Morrow and Wilson. 1961 : 501 – 510) ศึกษาเด็กที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีระดับสติปัญญาสูงสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งประสบผลสำเร็จทางการเรียน ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียน ทั้งหมดจำนวน 96 คน โดยให้เด็กตอบแบบสอบถามรายงานความสัมพันธ์ในครอบครัวซึ่งแบ่งออกเป็น 16 ด้าน พบว่า เด็กที่ประสบผลสำเร็จทางการเรียนนั้น พ่อแม่ดูแลเอาใจใส่อย่างดี ยอมรับเด็ก ให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีความไว้วางใจเด็กในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ยอมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมทั้งให้กำลังใจเด็ก แต่ไม่เร่งรัดเกี่ยวกับความสำเร็จทางการเรียนมากเกินไป ส่วนเด็กที่ไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียนจะมีคะแนนด้านต่าง ๆ ก่อนข้างต่ำ

เดรตัน (Drayton. 1978 : 7233 – A) ได้ทำการศึกษาในเรื่องของผลการขาดพ่อแม่ในครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปรับตัวทางสังคมของวัยรุ่นหญิงสาว โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่กระทำความผิดต่าง ๆ ซึ่งถูกศาลส่งตัวมาขังกันไว้ พบว่า การที่เด็กขาดพ่อแม่ในระยะเริ่มต้นของชีวิตมีผลต่อการปรับตัวทางสังคมในระดับต่ำกว่าการขาดพ่อแม่ในขณะที่เด็กเป็นวัยรุ่น นอกจากนี้ยังพบว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวมีผลต่อการปรับตัวทางสังคมของเด็กอย่างมีนัยสำคัญ แต่ผู้หญิงมีแนวโน้มของการปรับตัวทางสังคมต่ำกว่าผู้ชาย และผู้ชายมีแนวโน้มของการต่อต้านสังคมมากกว่าผู้หญิง

งานวิจัยในประเทศ

สมทรง สุวรรณเลิศ (2514 : 7 – 9) ศึกษาเด็กที่มีปัญหาการเรียนของเด็กที่เรียนไม่ดี หรือเรียนต่ำกว่าความสามารถในเกณฑ์เฉลี่ย หรือในเด็กฉลาดมาก แต่เรียนไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องมาจากเด็กมีปัญหาทางอารมณ์ ซึ่งมีสาเหตุหลายอย่าง เช่นความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่ดี พ่อแม่ไม่ลงรอยกัน ทำให้เด็กพลอยวิตกกังวลขาดความสุข หรือบางทีพ่อแม่ไม่เข้าใจและไม่สนใจเด็กเลย ทำให้เด็กรู้สึกว่าการเรียนไม่มีประโยชน์และขาดกำลังใจในการเรียน

ชีรวัดณ์ นิจนตร (2526 : 197) ได้ศึกษาสภาพเชิงจิต สังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวแตกแยกมีมโนภาพแห่งตนต่ำกว่า ซึมเศร้ามากกว่า วิตกกังวลมากกว่า มีสุขภาพส่วนรวมเสื่อมกว่า วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวปกติ

ศุภลักษณ์ พุทธิพงษ์ศิริ (2534 : 167) ได้ศึกษาสุขภาพจิตและพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง พบว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกัน มีพฤติกรรมชอบแกล้งเพื่อน มากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่ได้หย่าร้างกัน และนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกันมีมนุษยสัมพันธ์น้อยกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่ได้หย่าร้างกัน

นิลวรรณ ศิริอังกุล (2535 : 76) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัดเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงอายุระหว่าง 11 – 16 ปี จำนวน 534 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวปกติมีสุขภาพจิตด้านการปรับตัวทางอารมณ์ดีกว่านักเรียนที่อยู่ในครอบครัวแตกแยก

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

4.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอนกับปัญหาการเรียน

4.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอนกับปัญหาการเรียน

ละเมียด ลิ้มอักษร (2519 : 23 – 28) กล่าวว่า สถาบันการศึกษาเป็นสถานที่ซึ่งจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาแก่นักเรียนนักศึกษาโดยตรง ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้พบสิ่งแวดล้อมทางการเรียนหลายอย่าง เช่น ได้มีการสมาคมติดต่อกับครูและเพื่อนนักศึกษาในวัยต่าง ๆ ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครู ได้เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้น ได้อ่านหนังสือในห้องสมุด ได้ดูภาพยนตร์ โทรทัศน์ฟังวิทยุและสื่อต่าง ๆ ทางการศึกษาที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ทางการเรียนกับนักเรียนนักศึกษาทั้งสิ้น ช่วยให้นักเรียนนักศึกษามีประสบการณ์มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ

ประติพันธ์ อุปรมัย (2523 : 123 – 137) ได้กล่าวถึงการสร้างบรรยากาศทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. บุคลิกภาพบางประการของครูมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รูปร่าง หน้าตาและการแต่งกาย มีผลต่อการดึงดูดความสนใจ แต่บุคลิกภาพบางประการ เช่น สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด อารมณ์ขัน และบทบาทในฐานะผู้นำของครู มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างมาก

2. พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและความคาดหวังที่มีต่อนักเรียน รวมทั้งการเป็นคนมองโลกในแง่ดี ย่อมเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติและความคาดหวังในทางตรงกันข้าม ทัศนคติและความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนมักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนการให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถามและเข้าร่วมกิจกรรมให้มาก จะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสนุก กระตือรือร้น และช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย

4. การเสริมแรงที่เหมาะสมของครูจะช่วยให้เกิดบรรยากาศในชั้นเรียนดีขึ้น การให้การเสริมแรงควรพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ ไม่ควรเน้นเฉพาะกับพฤติกรรมที่ดีที่สุด แต่ควรให้เมื่อพฤติกรรมนั้นดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะกับนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือพฤติกรรมมีปัญหา

4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน

งานวิจัยในต่างประเทศ

เลวิน และ คนอื่น ๆ (Lewin and others. 1939 : 271 – 279) ได้ศึกษาบรรยากาศในชั้นเรียนกับพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนแบบอัตโนมัติมี

พฤติกรรมที่ค่อนข้างเป็นเด็กก้าวร้าว ไม่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ส่วนชั้นเรียนที่มีบรรยากาศแบบประชาธิปไตยจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคีปรองดอง เป็นมิตรต่อกัน และมีบรรยากาศทางการเรียนน่าเรียน

ไทด์แมน (Tiedman. 1942 : 657 – 664) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาไม่ชอบครูแบบเผด็จการที่มีนิสัยข่มขู่ ปราศจากความเห็นอกเห็นใจ และไม่ชอบครูที่สอนแบบใช้อำนาจ

โอเบอร์ทัฟเฟอร์ (วิลาส บุญทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงจาก Oberteuffer. 1945 : 296 – 297) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนและการจัดบรรยากาศของห้องเรียนดีจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

ธอร์นเบอร์ก (เสาวรัตน์ จุลรัตน์ . 2535 : 51 ; อ้างอิงจาก Thornburg. 1975 : 181 – 185) ศึกษาทัศนคติที่มีต่อโรงเรียนของกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาออกจากโรงเรียนกลางคัน ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน ส่วนนักเรียนอีกร้อยละ 24 มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง ซึ่งได้แก่ นักเรียนมีความเห็นว่า หลักสูตรการเรียนการสอนไม่มีประโยชน์ เพื่อการเรียน ครูผู้เน้นเรื่องคะแนนมากเกินไป ครูลำเอียงและกฎข้อบังคับของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป

งานวิจัยในประเทศ

ประกาศรี สุนันบุตร (2522 : 15) ได้ศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ด้วยการส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยที่มหาวิทยาลัยจัดสภาพให้เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้าด้วยตนเอง จะสร้างประสบการณ์ที่ดี ก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีงามและเป็นการริเริ่มนิสัยทางการเรียนที่ดีอีกด้วย

ประพัฒน์ จำปาไทย (2525 : 158 – 161) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า นิสิตพึงพอใจ และมีความต้องการสอดคล้องกันเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศทางการเรียนการสอนของบัณฑิตศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พิมศรี เปาณิล (2530 :) ได้ศึกษาบรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ของนิสิตและอาจารย์ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะพลศึกษามีทัศนะต่อบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างจากนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย คณะแพทย์ และคณะวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตคณะพลศึกษา เห็นว่า ด้านการบริการทางวิชาการและด้านอาคารสถานที่ยังไม่น่าพอใจ ส่วนคณะอื่น ๆ เห็นว่าบรรยากาศทางการเรียนเป็นที่น่าพอใจ

วลีวรรณ ศรีเดชะวิวัฒน์ (2536 : 78) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ พบว่า บรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาการเรียน ได้แก่ ห้องเรียนร้อน อับอ้าว อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการแต่ละหลังอยู่ใกล้กันทำให้เกิดเสียงรบกวนห้องเรียน และห้องปฏิบัติการแออัดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

จิตนา มาพวง (ศรีระพร จันทโนทก. 2538 : 36 ; อ้างอิงจาก จิตนา มาพวง. 2519 : 61) ได้ศึกษาตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือนิสิต และอาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ

การสอนระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต วิธีสอน ลักษณะบุคลิกภาพของอาจารย์ และทัศนคติของอาจารย์ต่อวิชาที่สอน

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าบรรยากาศการเรียนการสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

4.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนกับปัญหาการเรียน

4.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนกับปัญหาการเรียน

ชัยพร วิชชาวุธ (2530 : 69) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์โต้ตอบระหว่างบุคคล มนุษย์อยู่เป็นสังคม การกระทำของมนุษย์แต่ละคนจึงสัมพันธ์กับการกระทำของคนอื่น ๆ ในสังคมและเกิดขึ้นทันทีเมื่อการกระทำของคนหนึ่งมีผลกระทบต่อผลกรรมที่อีกคนหนึ่งจะได้รับ

ประดินันท์ อุปรนัย (2512 : 123 – 137) กล่าวว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันเองมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี หมายถึงทั้งครูและนักเรียนต่างก็มีสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถาม และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียนจะมีแต่ความน่าสนใจ น่าสนุกอยากรู้ อยากเห็น และกระตือรือร้น เพราะนักเรียนมีโอกาสดูแลเคลื่อนไหวได้ มีโอกาสใช้ความคิดของตนเอง และมีโอกาสที่จะแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ นักเรียนเองก็มองครูอย่างเป็นมิตรเกิดความเป็นกันเอง ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเอง ก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วยเหมือนกัน

4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

บุธ (วิลาส บัญทองขาว. 2527 : 16 ; อ้างอิงจาก Butth. 1942 : 645 – 656) ได้วิจัยสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความรู้จักกับนักเรียนให้ความเห็นใจนักเรียน รู้จักส่งเสริมการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของนักเรียน จะทำให้นักเรียนได้ดีขึ้น การปรับตัวเหมาะสมยิ่งขึ้น ส่วนที่มุ่งสอนโดยใช้วิธีบังคับนักเรียนจะไม่พอใจในตัวครูและเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควร

สไตลส์ และดอร์ซีย์ (วิลาส บัญทองขาว. 2527 : 16 – 17 ; อ้างอิงจาก Stiles and Dorsey. 1950 : 98 – 100) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนดังนี้

การเรียนการสอนแบบอัตตาธิปไตยนั้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นแบบสั่งและเชื่อฟัง โดยไม่มีข้อโต้แย้ง นักเรียนจะสนใจบทเรียน เพื่อคะแนนของตน โดยไม่คำนึงถึงปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่วนครูไม่มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความเจริญในด้านต่าง ๆ เท่าที่ควร เพียงแต่ต้องการให้นักเรียนสนใจบทเรียนที่ตนกำลังสอนเท่านั้น ครูใช้กฎเกณฑ์ตามที่ตนพอใจ บังคับให้นักเรียนปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด โดยไม่คำนึงถึงธรรมชาติจิตใจ หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนการสอนแบบนี้ นักเรียนจะมีบุคลิกภาพแบบตัวใครตัวมัน ไม่มีทักษะการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตยนั้น ครูจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน ครูยอมรับในเรื่องความแตกต่างของนักเรียนทั้งในด้านความสนใจ ความสามารถ ทัศนคติ ส่วนนักเรียนต้องการได้รับความรู้มากกว่าคะแนนสูง ๆ และครูเป็นเพียงที่ปรึกษาของนักเรียนเท่านั้น การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตยจึงเป็นการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศที่

ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งบรรยากาศแบบนี้ช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์

งานวิจัยในประเทศ

ลีธม ไชยศรี (2511 : 57 – 59) ศึกษาลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ปีการศึกษา 2510 พบว่า ร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมด ชอบครูที่พูดสุภาพ และเห็นว่าครูควรทำตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน เช่นเรื่องความสะอาดเรียบร้อย ความประพฤติ ความมีระเบียบวินัย และพบว่าลักษณะของครูที่นักเรียนชอบน้อยที่สุดประการหนึ่งก็คือ กิริยาอาการไม่สุภาพ ชอบขู่บังคับ

สุรัฐ ศิลปอนันต์ และ คนอื่น ๆ (2518 : 56) ศึกษาปัญหาการศึกษาของจังหวัดและเขตในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 4 พบว่า ครูไม่กระตือรือร้นในการสอน ครูให้ออกสแกนนักเรียนในการร่วมกิจกรรมในบทเรียนน้อย ครูขาดทักษะที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูไม่ได้ใช้ผลการสอบเป็นเครื่องมือแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนการสอน

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

4.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนกับปัญหาการเรียน

4.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนกับปัญหาการเรียน

ซิคเกอร์ริง (Chickering. 1968 : 8) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลมีความสำคัญและเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อการศึกษานักเรียน นักศึกษา และเป็นองค์ประกอบหนึ่งของทฤษฎีพัฒนานิสิตนักศึกษา นอกจากนี้ ซิคเกอร์ริง (วิมล หนองพวง. 2538 : 22 ; อ้างอิงจาก Chickering. 1968) ยังกล่าวอีกว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึงการที่บุคคลมีความรู้สึกอดทนที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น และเปลี่ยนจากการพึ่งพาตนเอง หรือพึ่งพามบุคคลอื่นไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ซึ่งความอดทนที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้แก่ การไว้วางใจกัน การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน การให้และการรับ เป็นต้น

4.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

งานวิจัยในต่างประเทศ

แคนแลน (Kaplan. 1956 : 56) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของเด็กในโรงเรียนมัธยม จำนวน 180 คน โดยศูนย์สุขภาพจิตพริન્ซ์จอร์จ ในแมรีแลนด์ (Prince George County Mental Health Clinic) พบว่าพวกที่ปรับตัวได้ดีคือพวกที่มีความสุขในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีเหตุผลดีเหมาะสมกับอายุ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 69.6

กรอนแลนด์ (สุรัชย์ โกติยะกุล. 2526 : 32 ; อ้างอิงจาก Groulund. 1959) ศึกษาปัญหาในการปรับตัวของวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นที่ประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน และสภาพแวดล้อม มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความขัดแย้งในกลุ่มเป็นเหตุในการเรียนไม่มีประสิทธิภาพเกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ และไม่มีความสุข

เดอคอสเตอร์ (Decoster. 1981 : 5789 – A) ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในการสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

งานวิจัยในประเทศ

จงกล สะภูริ (2500 : 70 – 74) ได้ศึกษาปัญหาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และชั้นเตรียมอุดมศึกษาของโรงเรียนจังหวัดพระนคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า

นักเรียนมีปัญหาสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70.75 รองลงมาคือ มีปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.25 และปัญหาการเงิน คิดเป็นร้อยละ 53.75 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ปัญหาความสัมพันธ์กับครู อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 37.50

ผ่องพรรณ บัณฑารณห์ (2511 : 91 – 94) ได้ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการคำแนะนำในเรื่องการเสริมสร้างบุคลิกภาพ การคบเพื่อน การดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยและปัญหาอนาคต

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

กรมการศึกษานอกโรงเรียน แผนนโยบายการจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน (2543 : 4 – 7)

หลักการ

1. การจัดบริการการศึกษานอกโรงเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นการจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนตลอดจนประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด เสนอปัญหาความต้องการและระดมสรรพกำลังมาจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพของแต่ละชุมชนอย่างแท้จริง
2. การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อปวงชน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร ที่มีความหลากหลายได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปรับตัวได้เท่าทันกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อขยายโอกาสและบริการการศึกษาให้กว้างยิ่งขึ้นทั้งระดับการศึกษา และประเภทของการบริการในด้านการศึกษายาสามัญ (จะขยายให้ถึงระดับอุดมศึกษา) การศึกษายาอาชีพ (หลากหลายอาชีพ) การพัฒนาคุณภาพชีวิต และจัดการศึกษาชุมชน (Community College) รวมทั้งการให้บริการสื่อที่มีคุณภาพหลากหลายเพียงพอและมีระบบการกระจายสื่อให้ทั่วถึงครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนให้หลากหลายพอเพียง สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของประชากรเป้าหมายในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา มาช่วยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน (Electronic Library) การให้ข้อมูลข่าวสาร (ไทยคม, ทวี วิทยุ) การวัดผลประเมินผล (สอบหน้าจอบุคลากรทดสอบ) และการจัดทำหลักฐานการศึกษา (IT Computer)
4. เพื่อการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษานอกโรงเรียน และสร้างกลไกการตรวจสอบคุณภาพการนิเทศและประเมินผล

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,659 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 663 คน เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 996 คน

กลุ่มตัวอย่าง

✓ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในโรงเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 323 คน จากตารางการสุ่มตัวอย่าง ยามาเน (Yamane. 1970 : 580 – 581) เป็นนักเรียนชาย จำนวน 128 คน นักเรียนหญิง จำนวน 195 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95 โดยใช้ชั้นปีและเพศ เป็นชั้น (Strata)

1. แบ่งประชากรทั้งหมดออกเป็น เพศชาย และเพศหญิง แยกตามโรงเรียน ของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1

2. แบ่งแยกประชากรออกเป็นชั้นปีการศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ระดับชั้น ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

3. สุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามอัตราส่วนประชากรในอัตรา 5 : 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีและเพศ

โรงเรียน	ชาย		หญิง		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มเรียนศูนย์บริการการศึกษาเขตคลองสาน						
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	20	4	32	6	52	10
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6	18	3	26	5	44	8
รวม	38	7	58	11	96	18

ตาราง 1 (ต่อ)

โรงเรียน	ชาย		หญิง		รวม	
	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง
กลุ่มเรียนโรงพยาบาลสมเด็จพระยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3	-	-	-	-	-	-
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6	10	2	25	5	35	7
รวม	10	2	25	5	35	7
กลุ่มโรงเรียนวัดสุวรรณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	48	9	70	14	118	23
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6	31	6	35	7	66	13
รวม	79	15	105	21	184	36
กลุ่มโรงเรียนมิตรพลพณิชการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3	16	3	27	5	43	8
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6	36	7	39	7	75	14
รวม	52	10	66	12	118	22
โรงเรียนวัดเศวตฉัตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3	35	7	31	6	66	13
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6	42	8	44	8	86	16
รวม	77	15	75	14	152	29

ตาราง 1 (ต่อ)

โรงเรียน	ชาย		หญิง		รวม	
	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประจำ กร	กลุ่ม ตัวอย่าง
กลุ่มโรงเรียนสตรีศึกษา						
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	49	9	92	18	141	27
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6	128	25	216	43	344	68
รวม	177	34	308	61	485	95
กลุ่มโรงเรียนบำรุงวิชา						
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3	91	18	110	22	201	40
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6	139	27	249	49	388	76
รวม	230	45	359	71	589	116
รวมทั้งสิ้น	633	128	996	195	1659	323

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัด
กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามปัญหาการเรียน

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. อายุ ปี
3. ชั้นปีที่กำลังศึกษา
 - () ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 – 3
 - () ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 – 6
4. ระดับผลการเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 (ในปัจจุบัน ระบุเป็นคะแนนเฉลี่ย)
5. อาชีพ
 - () รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างของรัฐบาล
 - () พนักงานบริษัทเอกชน ลูกจ้างในบริษัทเอกชน ร้านค้า ตลอดจนสถานประกอบการธุรกิจอื่น ๆ
 - () ค้าขาย ผู้ประกอบอาชีพอิสระในด้านการค้าขายสินค้า หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว
 - () รับจ้าง ผู้ที่ทำงานให้แก่ผู้อื่นโดยได้ค่าตอบแทนเป็นรายวัน รายเดือน
 - () ไม่มีอาชีพ
6. รายได้
 - 6.1 รายได้รวมของครอบครัวนักเรียนที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน บาท
 - 6.2 กรณีที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ได้รับการสนับสนุนจาก เดือนละ บาท

ตอนที่ 2 การสร้างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มการแสดงผลพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในการเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามทัศนคติในการเรียนของ บุปผา ประทีปทอง (2541 : 57 – 60) ไฉน กรองเห็น (2527 : 198 - 199) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิทยานิพนธ์เฉพาะ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

2.3 ลักษณะแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท มี 5 ระดับ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อการเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

แบบสอบถามนี้เป็นการสอบถามทัศนคติต่อการเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุดคำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลต่อคะแนนในวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อส่วนรวม ขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ

1. ด้านความรู้

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน ของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงช่องละเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง และบางครั้งไม่ตรงกับความคิดของนักเรียน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอก โรงเรียนมีประโยชน์					

2. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ซึ่งตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนบ้างแต่ไม่มากนัก
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ท่านพอใจต่อการเรียนการสอนและครูผู้สอน					
00	ท่านพอใจต่อหลักสูตรการเรียน					

3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งทางขวามือ ซึ่งตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนในด้านการเรียน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ่อยมาก แต่ไม่ทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ้าง และบางครั้งก็ไม่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียน
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคต ของนักเรียนน้อยครั้ง
ไม่เคยเลย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคต ของนักเรียนน้อยครั้งจนเกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
0 00 000	นักเรียนมีความตั้งใจเรียน นักเรียนปฏิบัติตามครูผู้สอนกำหนด นักเรียนซักถามข้อสงสัยเมื่อมีข้อสงสัยใน บทเรียนกับครูผู้สอน					

การให้คะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียน

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	ไม่เคยเลย	ให้ 1 คะแนน

2. ข้อความทางลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	เป็นประจำ	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วย	มาก	บ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	บางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	น้อย	นาน ๆ ครั้ง	ให้ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	ไม่เคยเลย	ให้ 5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย แบ่งตามแนวของ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.75 – 5.00	หมายถึง	มีทัศนคติในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย	2.26 – 3.74	หมายถึง	มีทัศนคติในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.25	หมายถึง	มีทัศนคติในระดับไม่ดี

ตอนที่ 3 การสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลในครอบครัวปฏิบัติต่อผู้เรียนในด้านการเรียน และพฤติกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติต่อบุคคลในครอบครัว มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวของ เสาวรัตน์ จุลรัตน์ (2535 : 62 – 64) บุปผา ประทีปทอง (2542 : 54) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์

ดร. พาสนา จุฬรัตน์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

3. ลักษณะของแบบสอบถามความสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลีเคอร์ท มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งเป็น 5 อันดับได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	พฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อผู้เรียน					
00	สมาชิกในครอบครัวสอบถามเรื่องการเรียนของข้าพเจ้าเสมอ					
00	สมาชิกในครอบครัวไม่สนใจเรื่องข้าพเจ้าว่าจะเดินทางไปเรียนหรือไม่					
0	พฤติกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติต่อสมาชิกภายในครอบครัว					
0	ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อสมาชิกในครอบครัวสอบถามเรื่องการเรียน					
00	เมื่อปัญหาด้านการเรียนข้าพเจ้าจะปรึกษาสมาชิกภายในครอบครัวเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนน ให้คะแนนดังนี้

ข้อความความหมายทางบวก		ข้อความความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลผลสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว (วิเชียร เกตุสิงห์ 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.75 – 5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวดี

คะแนนเฉลี่ย 2.26 – 3.74 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.25 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวไม่ดี

ตอนที่ 4 การสร้างแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอน ได้แก่ วิธีสอนของครู สถานที่เรียนสื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา มีขั้นตอนการสร้างดังนี้คือ

4.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอนของ สิริพร ดาววัน (2540 : 140 – 142) เติมศักดิ์ คทวณิช (2540 : 165 – 166) กรพินธ์ วัฒนสุข (2542 : 106 – 109) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภาก ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

4.3 ลักษณะของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอนเป็นแบบสอบถามตามผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

คำชี้แจงให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนน้อยมาก

ตัวอย่างแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น					
2.	วิธีการสอนของครูทำให้เข้าใจบทเรียน					
3.	ห้องเรียนมีเสียงดังรบกวน					
4.	ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
5.	อุปกรณ์ที่ใช้เป็นสื่อการสอนเหมาะสมกับหลักสูตรที่เรียน					
6.	อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนไม่เพียงพอ					

เกณฑ์การให้คะแนนให้คะแนนดังนี้

ข้อความความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมายบรรยากาศการเรียนการสอน (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	บรรยากาศการเรียนการสอนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	บรรยากาศการเรียนการสอนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	บรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดี

ตอนที่ 5 การสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ครูและนักเรียนปฏิบัติต่อกันเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี ขั้นตอนการสร้างดังนี้คือ

5.1 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนของ ศิริระพร จันทโนทก (2538 : 110 – 111) ชาติชาย หมั่นสมศรี (2542 : 99 – 100) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำไปให้ผู้ทรงวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา

ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

5.3 ลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ครูและนักเรียนปฏิบัติต่อกันเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งเป็น 5 อันดับได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาเรื่องการเรียนกับครูได้					
2.	ครูให้ความสนใจเสมอเมื่อข้าพเจ้าเกิดความสงสัยในบทเรียน					
3.	นอกเวลาเรียนครูไม่สนใจที่จะสอบถามเกี่ยวกับข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนนให้คะแนนดังนี้

ข้อความความหมายทางบวก		ข้อความความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.75 – 5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.26 – 3.74 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.25 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดี

ตอนที่ 6 การสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้คือ

6.1 ศึกษา नियามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของ ศรีระพร จันทโนทก (2538 : 110 – 111) กรพินธ์ วัฒนสุข (2542 : 51 – 53) บุญผา ประทีปทอง (2542 : 56 – 57) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำไปให้ผู้ทรงวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบ ทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

6.3 ลักษณะของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลีเคอร์ท มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งเป็น 5 อันดับได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อยที่ สุด
1.	เพื่อนในห้องไม่สนใจซึ่งกันและกัน					
2.	เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนแก่ข้าพเจ้า					
3.	เมื่อมีปัญหาข้าพเจ้าสามารถปรึกษาเพื่อนได้เสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนนให้คะแนนดังนี้

ข้อความความหมายทางบวก		ข้อความความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.75 – 5.00 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.26 – 3.74 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.25 หมายถึง มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 7 การสร้างแบบสอบถามปัญหาการเรียนเป็นแบบสอบถามปัญหาด้านการเรียน ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึกของนักเรียนกับปัญหาด้านการเรียนที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

7.1 ศึกษาปริมาณศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

7.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามปัญหาการเรียน ของ ศรีระพร จันทโนทก (2538 : 110 – 111) กรพินธ์ วัฒนสุข (2542 : 51 – 53) บุปผา ประทีปทอง (2542 : 56 – 57) นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำไปให้ผู้ทรงวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

7.3 ลักษณะของแบบสอบถามปัญหาการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความรู้สึกของนักเรียนกับปัญหาด้านการเรียนที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท มี 5 ระดับ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด เพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ซึ่งแบ่งเป็น 5 อันดับได้แก่

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนมากพอสมควร
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิดความรู้สึกของนักเรียนน้อยมาก

ตัวอย่างแบบสอบถามปัญหาการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1.	ปัญหาการเรียน					
2.	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการเรียน					
3.	ข้าพเจ้ามาเรียนไม่ทันเสมอ					
3.	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาเรียนไม่ถูก					
	ปัญหาด้านส่วนตัว					
1.	ข้าพเจ้ามีความกังวลเรื่องค่าใช้จ่าย					
2.	ข้าพเจ้าขาดความมั่นใจในการแสดงออก					

เกณฑ์การให้คะแนนให้คะแนนดังนี้

ข้อความความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	1		5
จริง	2		4
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	4		2
จริงน้อยที่สุด	5		1

เกณฑ์การแปลความหมายปัญหาการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง นักเรียนมีปัญหาน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.24 – 3.66 หมายถึง นักเรียนมีปัญหามาก

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง นักเรียนมีปัญหามาก

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของ กรพินธุ์ วัฒนสุข (2542) และสดี ไนยมจันทร์ (2541) มาศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. นำแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ ดร. พาสนา จุฬรัตน์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภิต ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

4. นำแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนวัดทองเพลง ชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสูดมายังต่ำสุดแล้ว คัดนักเรียน 25% ที่ได้คะแนนสูงสุด และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ t -test เพื่อเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาใช้ในการวิจัย

5. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ เฉพาะข้อที่คัดเลือกแล้วในข้อ 4 ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ كرونบาค (Cronbach) ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9254

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8850

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.8867

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.9059

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9232

ตอนที่ 7 แบบสอบถามปัญหาการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9626

✕ เก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุมัติหัวหน้า ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อสร้างเครื่องมือ สำหรับการวิจัย

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละโรงเรียนเป็นผู้ช่วยในการรวบรวมข้อมูลให้จากนั้นผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2545 และ คัดเลือกแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์ทุกฉบับมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐาน ต่อไป

✕ การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/FW ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับปัญหาการเรียนของนักเรียนโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson Product

Moment Correlation Coefficient)

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวง
ศึกษาธิการ โดยใช้วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือได้แก่

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ
โดยใช้ t – test

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α – Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมุติฐาน ได้แก่

3.1 หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
กับ ปัญหาการเรียน โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน (Pearson Product Moment
Correlation Coefficient)

3.2 หาตัวพยากรณ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับ
ปัญหาการเรียน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression
Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณา F- Distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean Squares)
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง
X_3	แทน	อายุ
X_4	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
X_5	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
X_6	แทน	ระดับผลการเรียน
X_7	แทน	อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างของรัฐบาล
X_8	แทน	พนักงานบริษัทเอกชน ลูกจ้างในบริษัทเอกชน
X_9	แทน	อาชีพอิสระ
X_{10}	แทน	อาชีพรับจ้าง
X_{11}	แทน	ไม่มีอาชีพ
X_{12}	แทน	รายได้ต่อเดือน
X_{13}	แทน	ทัศนคติต่อการเรียน
X_{14}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
X_{15}	แทน	บรรยากาศการเรียนการสอน
X_{16}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{17}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	ปัญหาในการเรียน
Y'	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ

Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัญหาการเรียนของนักเรียน

ตอนที่ 3 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับปัญหาการเรียนของนักเรียน

ตอนที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ปัญหาการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยการวิเคราะห์ การถดถอยแบบพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และอาชีพ

ตาราง 2 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา และอาชีพ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	128	39.60
หญิง	195	60.40
ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	121	37.50
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6	202	62.50
อาชีพ		
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	23	7.10
พนักงานบริษัทเอกชน	85	26.30
ค้าขาย / อาชีพอิสระ	47	14.60
รับจ้าง	127	39.30
ไม่มีอาชีพ	41	12.70
รวม	323	100.00

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.40 เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 คิดเป็นร้อยละ 62.50 และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 39.30

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

ตัวแปร	$\bar{X}$	S	การแปลผล
1. อายุ	25.57	9.55	วัยผู้ใหญ่
2. ระดับผลการเรียน	2.29	.51	ปานกลาง
3. รายได้ต่อเดือน	8,934.09	7,299.98	ปานกลาง
4. ทักษะคิดต่อการเรียน	3.83	.32	ทางบวก
5. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว	3.65	.61	ดีปานกลาง
6. บรรยากาศการเรียนการสอน	3.85	.54	ดี
7. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน	3.83	.43	ดี
8. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.63	.54	ดีปานกลาง
9. ปัญหาการเรียน	2.21	.59	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย มีอายุอยู่ในวัยผู้ใหญ่ เฉลี่ยประมาณ 25 ปี มีระดับผลการเรียนปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 มีรายได้ต่อเดือนปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8,934 บาท มีทัศนคติต่อการเรียนทางบวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 มีสัมพันธภาพกับสมาชิกในครอบครัวดีปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 มีบรรยากาศการเรียนการสอนดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 มีสัมพันธภาพกับครูดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดีปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และมีปัญหาการเรียนของนักเรียนปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.21

ตอนที่ 3 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับปัญหาการเรียนของนักเรียน

ตาราง 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	Y
X ₁	-	-1.00**	.049	.040	-.040	.171**	.022	.120*	.043	-.147**	-.005	.114*	-.036	-.189**	-.125*	-.126*	-.096	.080
X ₂		-	-.049	-.040	.040	-.171**	-.022	-.120*	-.043	.147**	.005	-.114*	.036	.189**	.125*	.126*	.096	-.080
X ₃			-	.144**	-.144**	.247**	.341**	-.043	.202**	-.168**	-.174**	.331**	.169**	-.021	.071	.164**	.045	-.242**
X ₄				-	-1.00**	.057	-.040	-.056	.043	.084	-.065	-.038	.161**	.019	.096	.034	-.059	-.033
X ₅					-	-.057	.040	.056	-.043	-.084	.065	.038	-.161**	-.019	-.096	-.034	.059	.033
X ₆						-	.048	.056	.141*	-.079	-.145**	.178**	.169**	-.033	.005	.071	.025	-.109
X ₇							-	-.165**	-.114*	-.223**	-.106	.077	.011	-.073	.010	.003	-.036	.037
X ₈								-	-.247**	-.481**	-.228**	.124*	-.015	-.130*	-.110*	-.003	-.013	.004
X ₉									-	-.332**	-.157**	.188**	.025	-.060	.006	-.003	.009	-.033
X ₁₀										-	-.307**	-.170**	.073	.115*	.103	-.008	.039	-.042
X ₁₁											-	-.173**	-.122*	-.123*	-.019	.016	-.021	.062
X ₁₂												-	.085	.004	.005	.087	.112*	-.149**
X ₁₃													-	.401**	.453**	.542**	.417**	-.322**
X ₁₄														-	.312**	.333**	.297**	-.199**
X ₁₅															-	.641**	.468**	-.287**
X ₁₆																-	.609**	-.347**
X ₁₇																	-	-.258**
Y																		-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_{16}) ทศนคติต่อการเรียน (X_{13}) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{15}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{17}) อายุ (X_3) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{14}) และรายได้ต่อเดือน (X_{12}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ -.347, -.322, -.287, -.258, -.242, -.199, และ -.149 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ตัวแปรเพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (X_4) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 (X_5) ระดับผลการเรียน (X_6) อาชีพรับราชการหรือพนักงาน รัฐวิสาหกิจหรือลูกจ้างของรัฐบาล (X_7) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนหรือลูกจ้างในบริษัทเอกชน (X_8) อาชีพอิสระ (X_9) อาชีพรับจ้าง (X_{10}) และไม่มีอาชีพ (X_{11})

ตอนที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
Regression	30.476	7	4.354	16.248** _{sig.}
Residual	84.405	315	.268	
Total	114.881	322		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ปัญหาในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับปัจจัยอิสระทั้ง 7 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง 7 ปัจจัย ดังกล่าวมีรายละเอียดมีรายละเอียดในแต่ละปัจจัย ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 6 แสดงปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวง
ศึกษาธิการ

ตัวแปร	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₆	-.184	.056	-.183	.347	.120	43.927**
X ₁₆ X ₃	-.018	.003	-.237	.411	.169	32.468**
X ₁₆ X ₃ X ₁₃	-.223	.075	-.158	.451	.203	27.090**
X ₁₆ X ₃ X ₁₃ X ₁₅	-.113	.046	-.129	.477	.227	23.386**
X ₁₆ X ₃ X ₁₃ X ₁₅ X ₁₇	-.116	.050	-.122	.492	.242	20.231**
X ₁₆ X ₃ X ₁₃ X ₁₅ X ₁₇ X ₇	.269	.120	.166	.505	.255	18.041**
X ₁₆ X ₃ X ₁₃ X ₁₅ X ₁₇ X ₇ X ₁₄	-.093	.045	-.105	.515	.265	16.248**

R= .515

R²= .265

a = 5.277

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษา
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษา
นอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยปัจจัยที่ส่งผลมี 7 ปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่
ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู (X₁₆) อายุ (X₃) ทศนคติต่อการเรียน (X₁₃) บรรยากาศการเรียนการสอน
(X₁₅) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₁₇) อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างของรัฐบาล
(X₇) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X₁₄) ตามลำดับ และปัจจัยทั้ง 7 ประการนี้
สามารถร่วมกันทำนายการส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวง
ศึกษาธิการ ได้คิดเป็นร้อยละ 26.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัว
พยากรณ์มาเขียนเป็นสมการพยากรณ์ดังนี้

สมการพยากรณ์ปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดย
ใช้คะแนนดิบ

$$Y = 5.277 - .184X_{16} - .018X_3 - .223X_{13} - .113X_{15} - .116X_{17} + .269X_7 - .093X_{14}$$

สมการพยากรณ์ ปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดย
ใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = -.183X_{16} -.237X_3 -.158X_{13} -.129X_{15} -.122X_{17} +.166X_7 -.105X_7$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและสิ่งแวดล้อมทางการเรียนกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะทำให้ทราบปัญหาการเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 เพื่อนำผลในการศึกษาในครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลของผู้บริหารฝ่ายวิชาการ อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว ตลอดจนผู้ปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกัน แก้ไขปัญหา ส่งเสริมและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,659 คน เป็นนักเรียน ชาย 663 คน และนักเรียนหญิง 996 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 323 คน จากตารางการสุ่ม
ตัวอย่าง ยามาเน (Yamane. 1970 : 580 - 581) เป็นนักเรียนชาย จำนวน 128 คน นักเรียนหญิง จำนวน 195 คน
ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยใช้
ชั้นปี และเพศ เป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษา
นอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ระดับผลการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน จำนวน 53 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8553

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว จำนวน 21 ข้อ
มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8506

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 18 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.8421

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน จำนวน 22 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.7901

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 23 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.8760

ตอนที่ 7 แบบสอบถามปัญหาการเรียน จำนวน 62 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9575

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/FW
ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิเคราะห์ข้อมูลสัมพันธภาพระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ครอบครัว และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับ
ปัญหาของนักเรียน โดยการคำนวณทางค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment
Analysis)

ค้นหาตัวพยากรณ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ครอบครัว และสิ่งแวดล้อมในการเรียนกับปัญหาของ
นักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตร
การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ๑ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีปัจจัย 7 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{16}) ทศนคติต่อการเรียน (X_{13}) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{17}) อายุ (X_3) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{14}) และ รายได้ต่อเดือน (X_{12}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.347, -.322, -.287, -.258, -.242, -.199 และ -.149 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ มีปัจจัย 10 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 (X_4) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 (X_5) ระดับผลการเรียน (X_6) อาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือลูกจ้างของรัฐบาล (X_7) อาชีพพนักงาน บริษัทเอกชนหรือลูกจ้างในบริษัทเอกชน (X_8) อาชีพอิสระ (X_9) อาชีรับจ้าง (X_{10}) และไม่มีอาชีพ (X_{11})

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยปัจจัยที่ส่งผลทางบวก ได้แก่ นักเรียนที่มีอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างรัฐบาล (X_7) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัจจัยที่ส่งผลทางลบโดยเรียงลำดับตัวแปรที่ส่งผลจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ อายุ (X_3) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{16}) ทศนคติต่อการเรียน (X_{13}) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{17}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{14}) ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 7 นี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ คิดเป็นร้อยละ 26.50 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ .045 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .515

4. สมการที่สามารถพยากรณ์ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้คะแนนดิบ

^

$$Y = 5.277 - .184X_3 - .018X_5 - .223X_{13} - .113X_{15} - .116X_{17} + .269X_7 - .093X_{14}$$

สมการพยากรณ์ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z = -.183X_{16} - .237X_3 - .158X_{13} - .129X_{15} - .122X_{17} + .120X_7 - .105X_{14}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่สรุปข้างต้น พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีปัจจัย 7 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน (X_{16}) ทศนคติต่อ
การเรียน (X_{13}) บรรยากาศการเรียนการสอน (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{17}) อายุ (X_3) สัมพันธ
ภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_{14}) และ รายได้ต่อเดือน (X_{12}) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ผู้วิจัยจึง
อภิปรายผลดังนี้

1.1 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีสัมพันธภาพดี ทั้งนี้เพราะการที่ครูกับนักเรียนมี
สัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน ครูให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนให้คำปรึกษา ให้คำ
แนะนำทั้งด้านการเรียนและส่วนตัวให้กำลังใจซึ่งนักเรียนจะเกิดความอบอุ่นทางใจไม่ย่อท้อต่อการเรียน สามารถขอ
คำอธิบายเพิ่มเติมเมื่อไม่เข้าใจบทเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนทำให้นักเรียนไม่เกิดปัญหาการเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุษ (Bush. 1942 : 645 - 656) ได้ศึกษาเรื่องความ
สัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความรู้จักกับเด็ก ให้ความเห็นอกเห็นใจเด็ก รู้จักส่งเสริมการ
เรียนตามความต้องการและความสนใจของเด็ก รู้จักส่งเสริมการเรียนตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เด็ก
จะเรียนได้ดีมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและมีความสามารถปรับตัวได้สูง ต่างกับครูที่มุ่งสอนโดยวิธีกดดันให้
เด็กยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดเด็กจะไม่พอใจในตัวครูและเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหาทางการ
เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โคแกน และ เลวีน (Cogan and Levin. 1975 : 135 - 139) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ
พฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียน พบว่าถ้าครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันดีมากเท่าใด นักเรียนก็จะพัฒนาความ
สามารถในการเรียนรู้ให้ถึงขีดสุดมากเพียงนั้น และความสัมพันธ์ของครูและนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อการสนใจวิชาเรียน
ความศรัทธาในตัวครู ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและโรงเรียน เสาวรัตน์ จุลรัตน์ (2535 : 112)
ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด
นครศรีธรรมราช พบว่า นักเรียนที่มีความคิดเห็นด้านการสอนของครูอยู่ในระดับกลางและสูง มีปัญหาการเรียนสูง
กว่านักเรียนที่มีความคิดเห็นด้านการสอนของครูอยู่ในระดับต่ำ นั่นคือนักเรียนที่มีความคิดเห็นด้านการสอนของครู
ว่าไม่ดีหรือไม่เหมาะสม จะมีปัญหาการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความคิดเห็นด้านการสอนของครูว่าดีหรือเหมาะสม
แล้ว

1.2 ทศนคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนทางบวก ทั้งนี้เพราะทัศนคติต่อการเรียน ทั้งในด้าน
ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน จะส่งผลต่อความสำเร็จทางการศึกษา หรือทำให้
เกิดปัญหาการเรียนได้ ทศนคติต่อการเรียนที่ดีจะทำให้นักเรียนสามารถแสดงออกในด้านพฤติกรรมการเรียนที่
เหมาะสม ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน การรู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำเรื่องใด
ก่อนหลัง ไม่ผลัดผ่อนหลีกเลี่ยง รอเวลาทำให้เวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นเรื่อง นอกจากนี้ ทศนคติ
เป็นพฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษา ประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย สมานในการเรียน วิถีอ่านและจด
จำคำบรรยาย การวางแผนการเรียน การแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีความ
มุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อง ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ขยันอดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเองและมีความภูมิใจในตนเองก่อน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โปแฟม และ มัวร์ (Popham and Moore. 1960 : 552 - 554) ศึกษาพบว่า นิสัยในการเรียน ทักษะในการเรียน และการปรับตัวทางด้านการเรียน มีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนมีความสอดคล้องกับ มอริส (Morris. 1961 : 23) ซึ่งพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีคะแนนในการเรียน และทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524 : 137 - 150) ศึกษาหาสาเหตุที่นิสิตนักศึกษาต้องออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2523 และ 2524 จำนวน 161 คน โดยวิธีสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นรายกรณี ผลจากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่นิสิตนักศึกษาต้องออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน เพราะวิธีการเรียนของนิสิตนักศึกษาเอง คือ แบ่งเวลาไม่เหมาะสมและไม่มีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาและคณะที่เรียน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2523 : 171 - 184) ศึกษาทัศนคติของบัณฑิตศึกษาที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนรายวิชาบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า องค์ประกอบที่ทำให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนต่อทัศนคติของนิสิตเองคือ ตัวผู้เรียน โดยผู้เรียนต้องมีความตั้งใจในการเรียน รวมทั้งรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

1.3 บรรยายากการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าบรรยายากการเรียนการสอนนี้ ทั้งนี้เพราะว่าการเรียนรู้ของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบรรยายากการเรียนการสอนที่ดี บรรยายากการเรียนการสอนที่ดีนั้นมีความหมายต่อผู้เรียนกล่าวคือ นักเรียนเห็นว่า บรรยายากการเรียนการสอนนั้นตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของเขา บรรยายากการเรียนและการสอนที่ดีของครูช่วยสร้างความเข้าใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ข้อสงสัยเมื่อเกิดปัญหา สอนอย่างมีขั้นตอน มีการมอบหมายงานให้นักเรียนได้ฝึกหัด ห้องเรียนสะอาด บรรยายากบริเวณโรงเรียนร่มรื่น ไม่มีมลภาวะที่ทำลายบรรยายากการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนทันสมัยมีความพร้อม เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และไม่ใช้บรรยายากที่ขรุขระ กล่าวคือ นักเรียนไม่รู้สึกว่าสถานการณ์นั้นๆ มีความน่ากลัว หากแต่รู้สึกว่าได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีแต่ความจริงใจ จะเป็นส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แอนเดอร์สัน (Anderson. 1980 : 135 -152) ที่ได้ศึกษาพบว่า บรรยายากในชั้นเรียนระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมีส่วนสัมพันธ์กับความตื่นตัวและความเฉื่อยชาต่อการตอบสนองทางการเรียน และสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ เต็มศักดิ์ คทวนิช (2540 : 137) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ พบว่าบรรยายากการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษา ถ้านักศึกษามีความคิดเห็นต่อบรรยายากการเรียนการสอนในระดับดี จะเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบสู้ แต่ถ้านักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อบรรยายากทางการเรียนการสอนไม่ดี จะเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบถอยหนี วลีวรรณ ศรีเดชะวิวัฒน์ (2536 : 78) ที่ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวะกลุ่มภาคเหนือ พบว่าบรรยายากในห้องเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน

1.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีสัมพันธภาพที่ดี ทั้งนี้เพราะการมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างเพื่อน การทำงานร่วมกัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในหมู่เพื่อน มีอิทธิพลต่อนักเรียนมาก หากนักเรียน และเพื่อนในกลุ่มเดียวกันมีความใส่ใจในการเรียน ช่วยเหลือกัน

ชักชวนกันศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทบทวนบทเรียนให้กันและกัน จะทำให้มีแนวโน้มการแสดงพฤติกรรมทางการเรียนที่ดี เพราะนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนที่ดี มีการยอมรับทางสังคมในกลุ่มเพื่อนที่ดี จะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจ รู้สึกอบอุ่นมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง จะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เดวิท (David. 1971 : 68) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นสูง มักจะมีแนวโน้มที่จะเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย สมบัติ วัจนะสาริกกุล (2524 : 117) ที่ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาเอกชน ทางด้านสภาพสภาพแวดล้อมกลุ่มเพื่อนพบว่า นักศึกษาใช้เวลาว่างไม่ถูกต้อง อาจเป็นเพราะอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้อง และไม่เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พะยอม ธัญรส (2540 : 106 - 107) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าสภาพห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5 อายุ มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าอายุไม่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน เด็กวัยรุ่นตอนต้นจะมีอารมณ์รุนแรงมากกว่าวัยเด็กที่ผ่านมา เด็กวัยรุ่นมักจะมีชีวิตขัดแย้งกับพ่อแม่ ครูและเพื่อน มักจะเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และรู้สึกลำบากในการปรับตัว อายุที่เป็นผู้ใหญ่มากขึ้นจะมีความคิดที่ไตร่ตรองในการกระทำ มีความรับผิดชอบ ในการเรียนและมีเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจ ใช้วิจารณญาณต่อการกระทำ เพราะฉะนั้นในช่วงอายุที่แตกต่างกันจะมีปัญหาส่งผลกระทบต่อปัญหาการเรียนที่แตกต่างกัน เช่น ปัญหาทางสังคม ปัญหาทางบ้าน ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการเงิน ปัญหาอนาคต

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ แมคคาร์ธี (McCarthy. 1986 : 3279 - A) ได้ศึกษาการเรียนรู้อยู่ด้วย การนำตนเองและเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกคณิตศาสตร์ ระหว่าง นักศึกษาอายุน้อยกับนักศึกษาที่มีอายุมาก โดยใช้ SDLRS และ MAS (The Math Attitude Scale) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาอายุน้อยมีระดับการเรียนรู้อยู่ด้วย การนำตนเองในระดับปานกลาง และมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์เชิงลบ นักศึกษาที่มีอายุมากมีระดับการเรียนรู้อยู่ด้วย การนำตนเองในระดับปานกลางและสูงกว่า มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ กรรณิการ์ ฟินศิริกุล (2521 : 57 - 58) สำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีอายุ 17 - 20 ปี มีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีอายุ 21 - 30 ปี

1.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 แสดงว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ดีทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรักความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาที่หันหน้าเข้าปรึกษา กัน บิดามารดาเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่นักเรียนรักและเชื่อฟัง สมาชิกในครอบครัวทุกคนมีส่วนช่วยให้กำลังใจให้นักเรียนมีความตั้งใจที่จะศึกษาเล่าเรียน ทั้งนี้หากสมาชิกในครอบครัว อุทิศเวลาให้ความสนใจ ให้คำปรึกษา ให้ความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอ นักเรียนจะประพฤติตนในทางที่ดี ตั้งใจเรียน ทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน มากกว่าประพฤติตนในทางที่เสื่อมเสีย

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซอง และ แฮทตี (Song and Hattie. 1984 : 267 - 281) กล่าวว่าคุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็ก และ เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1964 : 661) กล่าวว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวคือบิดา มารดาที่ยอมรับเด็กคือการให้ความรัก

ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือทำให้เด็กเป็นคนที่ไม่ให้ความร่วมมือ เป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่างกายมีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาร์โลว์ และ วินสัน (Marlow and Wilson. 501 - 510) ที่ศึกษานักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีสติปัญญาสูง สองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งประสบความสำเร็จ อีกกลุ่มไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียน จากจำนวนทั้งหมด 96 คน พบว่านักเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนนั้น พ่อแม่ดูแลเอาใจใส่อย่างดี ยอมรับให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีความไว้วางใจในการกระทำต่าง ๆ ยอมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้กำลังใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พะยอม ธีรอรุณ (2540 : 105 - 110) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนและนักเรียนที่มีการปรับตัวด้านการเรียนดีจะมีทัศนคติต่อการเรียนดี

1.7 รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า รายได้หรือฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่มาจากรอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ย่อมขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เด็กเกิดปัญหา อันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนได้ และเด็กที่ต้องออกจากโรงเรียนก่อนเรียนสำเร็จนั้นเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญคือ ขาดทุนทรัพย์ เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจทางครอบครัวต่ำ อันจะทำให้มีผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

ผลจากการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ จอนห์สัน (กุศยา แสงเดช. 2518 : 9 ; อ้างอิงจาก Johnson. 1967 : 27) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่ทำให้นักเรียนเก่งในโรงเรียนมัธยมแคนซัสซิตี (Kansas City) และนักเรียนมิสซอรี (Missouri) พบว่า ความแตกต่างทางฐานะเศรษฐกิจจะมีผลต่อการเรียน บุคลิกภาพ และทัศนคติของนักเรียนที่เรียนเก่งหรือไม่ ซึ่งเขาพบว่า พวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี จะมีจุดเด่นที่เกี่ยวกับการใช้คำพูด มีค่านิยมสูง และพบว่าฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีจุดเด่นที่เข้ากับเพื่อนได้ดีกว่า วอร์เนอร์ (Ringness. 1968 : 270 ; citing Warner. 1948) ได้ใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพ พบว่า พวกชนชั้นกลางจะเป็นคนที่มีความมั่นคงทางอารมณ์เป็นตัวของตัวเองขณะที่พวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีแนวโน้มขาดความอบอุ่นหงุดหงิดง่าย มีความวิตกกังวลปรับตัว

เข้ากับสังคมลำบากกว่าพวกชนชั้นกลางและชั้นสูง ทิพาวรรณ จันทรพิบูลย์ (2510 : 54 - 56) ศึกษาปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัด จันทบุรี จำนวน 120 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนนั้น ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในบ้าน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว นอกจากนี้ยังพบว่าฐานะของครอบครัวที่แตกต่างกันทำให้ลักษณะของปัญหาที่เด็กประสบแตกต่างกันด้วย

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ มี 10 ปัจจัย ดังนี้

2.1 การที่เพศชายไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนแสดงว่านักเรียนชายบางคนมีปัญหาการเรียน และนักเรียนชายบางคนไม่มีปัญหาการเรียน การที่นักเรียนชายบางคนมีปัญหาทางการเรียนอาจมีผลมาจากสภาพแวดล้อมหรือสังคมที่ไม่ดี มีทัศนคติต่อการเรียนไม่ดี สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวไม่ดี ทำให้นักเรียนชายบางคนมีปัญหาการเรียนและการที่นักเรียนชายบางคนไม่มีปัญหาทางการเรียนเพราะ มีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดี มีทัศนคติต่อการเรียนดี สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวที่ดี ทำให้ไม่มีปัญหาการเรียน

2.2 การที่เพศหญิงไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนแสดงว่านักเรียนหญิงบางคนมีปัญหาการเรียน และนักเรียนหญิงบางคนไม่มีปัญหาการเรียน การที่นักเรียนหญิงบางคนมีปัญหาทางการเรียนอาจมีผลมาจากสภาพแวดล้อมหรือสังคมที่ไม่ดี มีทัศนคติต่อการเรียนไม่ดี สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวไม่ดี ทำให้นักเรียนหญิงบางคนมีปัญหาการเรียนและการที่นักเรียนหญิงบางคนไม่มีปัญหาทางการเรียนเพราะ มีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดี มีทัศนคติต่อการเรียนดี สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวที่ดี ทำให้ไม่มีปัญหาการเรียน

2.3 การที่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนแสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 บางคนมีปัญหาการเรียน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 บางคนไม่มีปัญหาการเรียน เนื่องจากระดับชั้นที่ศึกษา อาจทำให้นักเรียนบางคนไม่อยากเรียนเนื่องจากการเรียนในระดับชั้นนั้นไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียนบางคน แต่มีนักเรียนบางคนสนใจที่จะเรียนในระดับชั้นที่ศึกษา ทำให้ไม่มีปัญหาการเรียน

2.4 การที่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนแสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 บางคนมีปัญหาการเรียน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 บางคนไม่มีปัญหาการเรียน เนื่องจากระดับชั้นที่ศึกษา อาจทำให้นักเรียนบางคนไม่อยากเรียนเนื่องจากการเรียนในระดับชั้นนั้นไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียนบางคน แต่มีนักเรียนบางคนสนใจที่จะเรียนในระดับชั้นที่ศึกษา ทำให้ไม่มีปัญหาการเรียน

2.5 อาชีพรับราชการหรือพนักงาน รัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้างรัฐบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนแสดงว่า นักเรียนที่มีอาชีพรับราชการบางคนมีปัญหาการเรียน และ บางคนไม่มีปัญหาการเรียนอาจเนื่องมาจากการทำงานรับราชการ เป็นงานที่มีความรับผิดชอบสูงบางครั้งทำให้นักเรียนที่มีอาชีพรับราชการมีความกังวลหรือวิตกในการเรียนเนื่องจากงานที่ทำ แต่บางคนที่สามารถแก้ปัญหาในด้านการงานหรือขจัดความวิตกกังวลในด้านการงานได้จึงทำให้ไม่มีปัญหาการเรียน

2.6 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนหรือลูกจ้างในบริษัทเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนแสดงว่านักเรียนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนหรือลูกจ้างในบริษัทเอกชนบางคนมีปัญหาการเรียน และ บางคนไม่มีปัญหาการเรียน เนื่องมาจากการทำงานในบริษัทเอกชนบางบริษัท มีความต้องการให้พนักงานทำงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด คำนึงเวลาและค่าจ้างทำให้พนักงานมีความกดดัน และเกิดอาการเครียด ซึ่งทำให้อาจส่งผลกระทบต่อ การเรียน แต่นักเรียนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนบางคน ไม่มีปัญหาการเรียนเพราะสภาพบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อมในการทำงานดี บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับพนักงานและยอมรับฟังความคิดเห็นของพนักงาน ทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน ซึ่งส่งผลทำให้พนักงานไม่เกิดความเครียด ทำให้ไม่เกิดปัญหาการเรียน

2.7 อาชีพอิสระ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนแสดงว่า นักเรียนที่มีอาชีพอิสระบางคนมี ปัญหาการเรียน และนักเรียนที่มีอาชีพอิสระบางคนไม่มีปัญหาการเรียน นักเรียนที่มีอาชีพอิสระบางคนที่มีปัญหา การเรียน เนื่องจากมีความกังวลในการทำงาน ต้องใช้สมองในความคิดต่อการงานที่รับผิดชอบสูงเพราะส่วนใหญ่ จะเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัวทำให้มีความกังวลต่อธุรกิจ ซึ่งส่งผลต่อปัญหาการเรียน นักเรียนที่มีอาชีพอิสระบางคน ไม่มีปัญหาการเรียน เนื่องจากอาชีพที่ประกอบอยู่มีความราบรื่นในการทำงาน ธุรกิจการค้าดำเนินไปด้วยดี ทำให้ ส่งผลต่อการเรียนดีไม่มีปัญหาการเรียน

2.8 อาชีพรับจ้าง ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนแสดงว่า นักเรียนที่มีอาชีพรับจ้างบางคนมี ปัญหาการเรียน บางคนไม่มีปัญหาการเรียน เนื่องจากนักเรียนที่มีอาชีพรับจ้างบางคนต้องทำงานเพื่อหาเงินเลี้ยงชีพและครอบครัวบางครั้งรายได้ไม่เพียงพอหรือประสบปัญหาต่าง ๆ ของการทำงานทำให้ส่งผลกระทบต่อ

การเรียนทำให้เกิดปัญหาการเรียน นักเรียนบางคนที่มีอาชีพรับจ้างไม่มีปัญหาการเรียนเนื่องจากการทำงานสามารถหาเงินเลี้ยงชีพได้เพียงพอ สามารถจัดสรรรายได้และเวลาในการเรียนได้อย่างดี ทำให้ไม่มีปัญหาการเรียน

2.9 นักเรียนที่ไม่มีอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนแสดงว่า นักเรียนที่ไม่มีอาชีพบางคนมีปัญหาการเรียน และนักเรียนที่ไม่มีอาชีพบางคนไม่มีปัญหาการเรียน เนื่องจากนักเรียนที่ไม่มีอาชีพบางคนไม่มีผู้สนับสนุนด้านการศึกษาต้องดิ้นรนเพื่อหารายได้ เพื่อการศึกษาทำให้เกิดความกังวล ซึ่งส่งผลต่อปัญหาการเรียน นักเรียนบางคนที่มีอาชีพแต่มีผู้สนับสนุนทางด้านการศึกษา และรายได้ทำให้ไม่มีความวิตกกังวล ซึ่งส่งผลทำให้ไม่มีปัญหาการเรียน

2.10 ระดับการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียน แสดงว่านักเรียนบางคนระดับการเรียนส่งผลต่อปัญหาการเรียน และนักเรียนบางคนระดับการเรียนไม่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน เนื่องจากนักเรียนที่มีความตั้งใจในการเรียนมีผลการเรียนที่ดีจะไม่มีปัญหาการเรียน ส่วนนักเรียนที่มีระดับการเรียนที่ไม่ดีจะมีปัญหาการเรียน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มี 6 ปัจจัยดังนี้

3.1 อายุส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง (4 - 17 ปี) มีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีวัยทำงาน หรือวัยผู้ใหญ่เพราะในช่วงอายุที่แตกต่างกันทำให้การใช้วิจารณญาณ ความรับผิดชอบต่องานที่และการเรียนต่างกัน ช่วงวัยรุ่นอาจจะมีอารมณ์รุนแรง ติดและเชื่อเพื่อนมากกว่าครอบครัว พยายามทำตนให้เป็นที่น่าสนใจเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคมการใช้เหตุและผลอาจขาดการยั้งคิด ซึ่งผิดกับวัยผู้ใหญ่ที่มีการไตร่ตรองรอบคอบในการกระทำมากขึ้น ใช้เหตุผลในการคิด การกระทำ ทำให้มีปัญหาการเรียนที่แตกต่างกัน ซึ่งแนวโน้มของอายุนี้อาจส่งผลต่อปัญหาการเรียน

ผลงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับวิจัยของ ลัดดาวัลย์ หกสุวรรณ (2518 : 52 - 53)

สมศักดิ์ ลิสาสุพิสุทธิ์ (2518 : 65 - 66) และประทุม เป้นสุวรรณ (2518 : 56 - 57) ที่พบว่านักเรียนที่อยู่ในระยะวัยรุ่นตอนต้นมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนที่อยู่ในระยะก่อนวัยรุ่น กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 57 - 58) สำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีอายุ 17 - 20 ปี มีปัญหามากกว่า นักเรียนที่มีอายุ 21 - 30 ปี

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า อายุ ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนเป็นอันดับแรก

3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่สอง ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพนักเรียนกับครูที่ดี จะมีปัญหาการเรียนน้อย การที่ครูให้นักเรียนแสดงออก รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนจะมีปัญหาการเรียนน้อย ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูไม่ดี ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความสัมพันธ์ไม่ดีต่อกัน ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ปัญหาการเรียนก็จะเกิดขึ้น

ผลงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุษ (Bush. 1942 : 645 - 656) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความเข้าใจกับนักเรียน ให้ความเห็นอกเห็นใจนักเรียน รู้จักส่งเสริมการเรียนตามความต้องการและความสนใจของนักเรียน นักเรียนจะเรียนได้ดีมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและมีความสามารถปรับตัวได้สูง ต่างกับครูที่มุ่งสอนโดยวิธีกดดันให้นักเรียนยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดนักเรียนจะไม่พอใจในตัวครูและเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่สอง

3.3 ทศนคติต่อการเรียนส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่สาม ทั้งนี้เพราะทศนคติต่อการเรียนที่ดี ทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มการแสดงพฤติกรรมของนักเรียนจะส่งผลต่อความสำเร็จทางด้านการศึกษา ทศนคติต่อการเรียนที่ดีจะให้นักเรียนสามารถแสดงออกในด้านพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน การรู้จักแบ่งเวลาการทำงานรู้ว่าเรื่องใดควรทำก่อนหลัง มีสมาธิในการเรียน ไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นเรื่อง นอกจากนี้ทศนคติสามารถสร้างพฤติกรรมที่ดีอย่างสม่ำเสมอ มีความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ และพัฒนาการเรียนในดีขึ้นเรื่อยๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความภูมิใจในตนเอง

ผลงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2523 : 171 - 184) ศึกษาทศนคติของบัณฑิตศึกษาที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนรายวิชาบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้เห็นผลประสบความสำเร็จในการเรียนต่อ คือทศนคติที่ดีของตัวนิสิตเอง โดยผู้เรียนต้องมีความตั้งใจในการเรียน รวมทั้งรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทศนคติต่อการเรียนส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่สาม

3.4 บรรยากาศการเรียนการสอน ส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่สี่ ทั้งนี้เพราะบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี สามารถสร้างความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนแก่ผู้เรียนได้ นักเรียนจะเห็นว่าบรรยากาศการเรียน สภาพแวดล้อมในห้องเรียน สภาพที่ดีของสถานที่เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ดีและเพียงพอต่อนักเรียน การทำกิจกรรมการเรียนที่ดี และเหมาะสม จะส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนได้ดีมีประสิทธิภาพในการเรียน มีความตั้งใจที่จะเรียน สนใจในการเรียน

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2540 : 137) ที่ศึกษาปัญหาการเรียน และวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ พบว่า บรรยากาศการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียน และวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษา ถ้านักศึกษามีความคิดเห็นต่อบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับดี จะเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบสู้ แต่ถ้านักศึกษามีความคิดเห็นต่อบรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดี จะเลือกวิธีเผชิญปัญหาแบบถอยหนี

ดังนั้นบรรยากาศการเรียนการสอน ส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่สี่

3.5 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่ห้า ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จะส่งผลอย่างมากต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนเป็นที่ยอมรับในสังคมในกลุ่มเพื่อนที่เรียน ทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น มีความมั่นใจ รู้สึกอบอุ่นนั้น สามารถเพิ่มกำลังใจในการเรียนได้ดี

ผลงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดวิท (David. 1971 : 68) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นสูง มักจะมีแนวโน้มที่จะเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

ดังนั้นสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่ห้า

3.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่หก ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลและการเข้าอยู่ร่วมกันในสังคม สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากสมาชิกในครอบครัวในความรักความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาสามารถปรึกษากัน สมาชิกแต่ละคนให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รับฟังความคิดเห็น เป็นที่พึ่งต่อกัน จะทำให้นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี เป็นคนที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ส่งผลต่อการเรียนที่ดี

ผลงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมทรง สุวรรณเลิศ (2514 : 7 - 9) ที่ศึกษานักเรียนที่มีปัญหาการเรียนของนักเรียนที่เรียนไม่ดี หรือเรียนต่ำกว่าความสามารถในเกณฑ์เฉลี่ย หรือนักเรียนฉลาดมากแต่

เรียนไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนมีปัญหาทางอารมณ์ ซึ่งมีสาเหตุหลายอย่าง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่ดี พ่อแม่ไม่ลงรอยกัน ทำให้นักเรียนพลอยวิตก ขาดความสุข หรือบางที่พ่อแม่ไม่สนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนไม่มีประโยชน์และขาดกำลังใจในการเรียน

ดังนั้นสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวส่งผลต่อปัญหาการเรียนเป็นอันดับที่หก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลให้หน่วยงาน ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนทราบว่า ปัญหาการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีปัจจัย 7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ทศคติต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อายุ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว และ รายได้ ต่อเดือน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของนักเรียน และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถตลอดจนใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียน เช่น การปรับตัว แรงจูงใจ หลักสูตรการศึกษา ศักยภาพครูผู้สอน เป็นต้น

2.2 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 เท่านั้น ควรจะมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในเขตอื่นของกรุงเทพมหานคร และจังหวัดต่าง ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2524). *สุขภาพจิตในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หามงกุฎราชวิทยาลัย.
- . (2528). *จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีเดชา.
- กรพินธุ์ วัฒนสุข. (2542). *ปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาการเรียนของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนีนพรัตน์วชิระ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).*
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ. (2534). *คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2531).*
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรรณิการ์ พินศิริกุล. (2524). *การสำรวจปัญหาการเรียนสังคมและส่วนตัวของนักเรียนสารพัดช่างใน
กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ก่อ สวัสดิ์พานิชย์. (2517). *วิชาชุดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิชาชุดครู ตอน 3 จิตวิทยา.*
กรุงเทพฯ : องค์การคำคุณุสภา.
- กุลวรรณ วิทยาวงศ์จุ. (2526). *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว.*
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2515). *การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและกิจกรรมใน
วิทยาลัยของนักศึกษา ป.กศ. ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำของ
วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.*
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). *วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.*
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ อ่อนโลกสูง. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.*
- ดวงเดือน พิตาลบุตร. (2523). *การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.*
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิค
กรุงเทพ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพาวรรณ จันทรพิบูลย์. (2510). *ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- นิภา พงศ์วิรัตน์. (2520). *การศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษาในภาคกลาง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).* กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นิตยา พงศ์พานานูเวช. (2535). ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บัวทอง สว่างโสภาคกุล. (2525). การแนะแนว. กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- บุปผา ประทีปทอง. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประทุม แป้นสุวรรณ. (2518). การศึกษาเปรียบเทียบการเรียน สังคมและส่วนตัว ของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเขตเทศบาลและโรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในจังหวัด
สิงห์บุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2538). เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดสอบทางจิตวิทยา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- พวงสร้อย วรกุล. (2522). การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพบูลย์ อินทริวิชา. (2511). การศึกษาถึงความต้องการและปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียน
มัธยมศึกษาแบบประสม วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2510.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร.
- . (2517). หลักและวิธีการวัดทัศนคติ. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยทางการศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2511). ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมนอกชั้นเรียนกับผลการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- มนูญ แป้นเจริญ. (2522). การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัวและปัญหาทางการเรียนของนักศึกษา
อาชีวศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร.
- มัลลิกา จิตรสุข. (2508). การสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิทยาลัย
วิชาการศึกษา วิทยาลัยครูอุดรธานี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ละเมียด ลิ้มอักษร. (2519, กุมภาพันธ์). "สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลทางการศึกษา," ประชาการศึกษา. 27 :
23 – 28.

- ลัดดาวัลย์ หกสุวรรณ. (2518). การเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคมและส่วนตัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนสาธิตในกรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วดี เขียวอุไร. (2509). การสำรวจปัญหาชีวิตและความสนใจของเด็กวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณาทองน้อย. (2523). การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัด นครสวรรค์. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2524). หลักและธรรมชาติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาในการพัฒนา การเรียนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). "ค่าเฉลี่ยการแปลความหมาย," ใน ข่าวสารการศึกษา.
- วิลาศ บุญทองขาว. (2527). บรรยายภาคการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนของนักเรียน ครู และผู้บริหาร เขตการศึกษา 4. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีระพร จันทโนทก. (2538). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2523). การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน. (2542). แผนนโยบายในการจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน. กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สไตส์ นิยมจันทร์. (2541). การศึกษาปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัวและสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ สีภาสุรพิสุทธิ์. (2518). การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียน ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 2. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันทน์เอม และ สุรางค์ จันทน์เอม. (2521). จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ ประจะเนย์. (2506). การสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพทางการศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ธนบุรี. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาพรรณ โคตรจรัส. (2524). ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2504). การวิจัยปัญหาของนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- เสาวรัตน์ จุลรัตน์. (2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Anderson, Mary J. (1970, March). "Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning," *American Educational Research Journal*. 7 : 139 – 152.
- Best, John W. (1981). *Research in Education*. Englewood Cliffs New Jersey : Prentice – Hall.
- Bledsoe, Joseph C. (1971, November). "Factors Related to Pupil Observation Reports of Teachers and Attitude Toward Their Teachers," *The Journal of Educational Research*. 65 (3) : unpages.
- Carr, James Franes. (1956). "The Problem Area of a Selected Group at Florida State University As Indicated by The Mooney Problem Checklist," *Thesis Abstract Series Indiana School of Education*. 7 : 93 – 97. Indiana University.
- Good, Cater V. (1945). *Dictionary of Education*. New York : McGraw – hill book.
- Herber, Sanderson. (1954). *Basic Concepts in Vocational Guidance*. New York : McGraw-hill Book.
- Holtzman, H. Wayne. (1965). *Survey of Study Habits and Attitudes*. New York : The Psychological Corporation.
- Lewin, K., Lippitt R. and White R. (1939). "Patterns of Aggressive Behavior in Environment Created Social Climate," *Journal of Social Psychology*. 10 : 271 – 299.
- Moor, Helena. (1957). *Adult Awareness of the Problems of High School Youth*. Boston : Boston University.
- Nenyed, Boomnus. (1975, August). "An Analysis of Problems Perceived by Foreign Students Enrolled in the State of Texas," *Dissertation Abstracts International*. 36(2) : 5090 – 5092A.
- Peterson, J.S. (1966). "Some Observation on Superior Student," *Journal of Educational Sociology*. 35 : 172.
- Rahman, Syed Abbur. (1965). "An Investigation of the Extent and Causes of Dropout in Class X Through XII of the Secondary Schools of Decca East Pakistan During 1965," *Dissertation Abstracts*. 28 : 405.
- Ringness, Thomas A. (1968). *Mental Health in the School*. New York : Random House.
- Rogers, Carl. (1969). *Freedom to Learn*. Columbus Ohio : Charles E. Merrill.
- Strang, Ruth. (1957). *The Adolescent View Himself*. New York McGraw-Hill Book.
- Taylor, H. (1949). "The Future of American Education," in *American Scholar*. 18(1) : 33 – 4.
- Thurstone, L. L. (1967). *Attitude Theory and Measurement*. New York : John Wiley and Sons.
- Wiley, Ruth C. (1961). *The Self-Concept*. Lincoln : University of Nebraska Press.
- Yamane, Taro. (1970). *Statistics : An Introductory Analysis*. 2nd ed. Tokyo : Westerhill Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือโรงเรียนเก็บรวบรวมข้อมูล
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1012/ 5530

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และรายชื่อโรงเรียนในสังกัด

เนื่องด้วย นายจักรินทร์ พริ้งทองฟู นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี และ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิติมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 1 – 6 จำนวน 450 คน ในโรงเรียนสังกัดศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตคลองสาน ดังเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายจักรินทร์ พริ้งทองฟู ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ ะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ณ สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ศธ 0416.0101/532

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน
โรงเรียนวัดเศวตฉัตร อาคารสำนักงาน ชั้น 2
แขวงบางลำภูล่าง เขตคลองสาน กทม. 10600

กันยายน 2545

เรื่อง ให้ความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1012/5930 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2545

ตามที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ขอความอนุเคราะห์ให้นายจักรินทร์ พริ้งทองฟู นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ นั้น ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสานได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ามีประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และอนุญาตตามหนังสือที่อ้างถึงแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรสา ไพริทอง)

ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตคลองสาน

กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก

โทร. 0-2438-7384

โทรสาร 0-2438-8177

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามประกอบด้วย 7 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามปัญหาการเรียน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียน นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถาม นักเรียนไม่ต้องลงชื่อ คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

ผู้วิจัยขอความกรุณาให้นักเรียนตอบสิ่งที่ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นมากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายจักรินทร์ พริ้งทองฟู
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพ รายได้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง () หรือตอบคำถามในช่องว่าง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ ปี

3. ชั้นที่กำลังศึกษา

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

4. ระดับผลการเรียนของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

5. อาชีพ

() รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างของรัฐบาล

() พนักงานบริษัทเอกชน ลูกจ้างในบริษัทเอกชน ร้านค้า ตลอดจนสถานประกอบการธุรกิจอื่น ๆ

() ค้าขาย ผู้ประกอบอาชีพอิสระในการขายสินค้า และธุรกิจส่วนตัว

() รับจ้าง ผู้ที่ทำงานให้แก่ผู้อื่นโดยได้ค่าตอบแทนเป็นรายวัน รายเดือน

() ไม่มีอาชีพ

6. รายได้

รายได้รวมของนักเรียนที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน บาท

กรณีที่ยังไม่ประกอบอาชีพ ได้รับการสนับสนุนจากเดือนละบาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาตอบให้ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลต่อคะแนนในวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อส่วนรวม ขอให้นักเรียนตอบคำถามด้วยความสบายใจ

1. ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติด้านความคิดของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วว่าเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเท่านั้น

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นบางครั้งก็ตรงกับความคิดของนักเรียนและบางครั้งไม่ตรงกับความคิดของนักเรียน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

ด้านความคิด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนมีประโยชน์					
2	ผู้ที่เรียนจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนหา งานทำได้ยาก					
3	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สามารถนำประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้					
4	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทำให้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
5	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สามารถพัฒนาการศึกษาของนักเรียน					
6	นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น					
7	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทำให้ นักเรียนมีความคิดริเริ่ม					
8	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทำให้ นักเรียนประกอบอาชีพที่ดีขึ้น					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สามารถทำให้นักเรียนมีรายได้มากขึ้น					
10	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทำให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น					
11	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง					
12	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทำให้นักเรียนมีความหวังในอนาคต					
13	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
14	นักเรียนรู้จักแบ่งเวลามากขึ้น					
15	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทำให้เวลาส่วนตัวของนักเรียนน้อยลง					
16	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก					
17	การเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนทำให้นักเรียนได้พบเพื่อนใหม่ ๆ และมีสังคมใหม่					
18	นักเรียนได้รับการยอมรับจากสังคมเพราะการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน					

2 ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติด้านความรู้สึกของนักเรียน ขอให้
นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อใดเครื่องหมายเท่านั้น

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนบางแต่ ไม่มากนัก
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ด้านความรู้สึก

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนภูมิใจการเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียน					
2	นักเรียนกระตือรือร้นต่อวิชาที่เรียน					
3	นักเรียนพอใจต่อการเรียนการสอนหลักสูตรการ ศึกษานอกโรงเรียน					
4	นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้ในวิชาที่เรียน					
5	นักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาที่ยากเกินไป					
6	เมื่อถึงชั่วโมงเรียนนักเรียนมักจะเบื่อหน่าย ง่วงนอนไม่อยากเรียน					
7	วิชาที่เรียนมีเนื้อหาไม่น่าสนใจ น่าเบื่อหน่าย					
8	นักเรียนรู้สึกประทับใจวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียน					
9	นักเรียนพอใจที่ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนสามารถ นำมาใช้ได้					
10	นักเรียนรู้สึกไม่มั่นใจในหลักสูตรการเรียน					
11	การคิดและทำความเข้าใจในบทเรียนเป็นสิ่งที่ ยากสำหรับนักเรียน					
12	นักเรียนต้องการปรับเนื้อหาวิชาที่เรียนให้น่า สนใจกว่าที่เรียนอยู่					
13	การเรียนเป็นสิ่งที่ยุ่งยากสำหรับนักเรียน					
14	นักเรียนไม่กล้าที่จะบอกผู้อื่นว่าเรียนหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน					
15	นักเรียนสนใจความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับจาก การเรียน					
16	นักเรียนไม่ชอบแสดงความคิดเห็นในการเรียน					
17	การเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อสังคมมากขึ้น					

3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียน ขอให้ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริงตามความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเท่านั้น

เป็นประจำ	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ่อยมาก แต่ไม่ทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนบ้างและบางครั้งก็ไม่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียน
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ข้อความที่ตรงกับพฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตของนักเรียนน้อยครั้งจนเกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย

ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1	นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียน					
2	นักเรียนไม่มีความตั้งใจในขณะเรียน					
3	นักเรียนมักนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ในชีวิตรประจำวัน					
4	นักเรียนไม่เคยอ่านหนังสือใช้ประกอบการเรียนเพิ่มเติม					
5	นักเรียนไม่เคยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาที่เรียน					
6	ความรู้ที่ได้เรียนจากหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนช่วยพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ของนักเรียนได้					
7	ขณะเรียนนักเรียนมักคิดเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน					
8	นักเรียนชอบค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน					
9	ความรู้ที่ได้เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในอาชีพของนักเรียนได้					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
10	การทำงานกลุ่ม นักเรียนมักขอร้องให้ผู้อื่นช่วยทำงานให้					
11	การทำงานกลุ่ม นักเรียนมักหลีกเลี่ยงการนำเสนอหน้าห้อง					
12	นักเรียนพยายามที่จะให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำกิจกรรมกลุ่มอยู่เสมอ					
13	นักเรียนมักมีข้อเสนอแนะ และรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการทำกิจกรรมร่วมกันในห้องเรียน					
14	นักเรียนเข้าเรียนสม่ำเสมอ					
15	นักเรียนมักขาดเรียนในวิชาที่ไม่สำคัญ					
16	นักเรียนเข้าห้องเรียนสาย					
17	นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง					
18	นักเรียนส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนดเวลา					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวของนักเรียน ขอให้ท่านอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	พฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อผู้เรียน					
1	สมาชิกในครอบครัวสอบถามเรื่องการเรียนของนักเรียนอยู่เสมอ					
2	สมาชิกในครอบครัวไม่สนใจว่านักเรียนจะเดินทางไปเรียนหรือไม่					
3	สมาชิกในครอบครัวคอยตักเตือนให้นักเรียนทำการบ้าน					
4	สมาชิกในครอบครัวไม่สนใจว่านักเรียนจะกลับบ้านเวลาใด					
5	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนคอยพูดคุยเกี่ยวกับการเรียน					
6	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนแนะนำวิธีอ่านหนังสือให้					
7	ไม่มีใครสนใจว่านักเรียนจะมีอุปสรรคในการเรียนหรือไม่					
8	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนหวังให้นักเรียนสอบได้คะแนนดี					
9	สมาชิกในครอบครัวคอยให้กำลังใจแก่นักเรียน					
10	เมื่อใกล้สอบสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนคอยดูแลเรื่องการอ่านหนังสือ					
11	เมื่อนักเรียนทำคะแนนสอบได้ไม่ดี สมาชิกในครอบครัวจะคอยปลอบใจและให้กำลังใจแก่นักเรียน					
12	สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้นักเรียน เรียนในหลักสูตรที่สนใจ					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	พฤติกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติต่อสมาชิกในครอบครัว					
13	นักเรียนไม่พอใจเมื่อสมาชิกในครอบครัวสอบถามเรื่องเรียน					
14	เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนนักเรียนปรึกษาสมาชิกภายในครอบครัวเสมอ					
15	นักเรียนไม่พอใจเมื่อสมาชิกในครอบครัวตักเตือนเรื่องเรียน					
16	นักเรียนตั้งใจเรียนเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวภูมิใจในนักเรียน					
17	นักเรียนกลับบ้านตรงเวลาเสมอ					
18	ถ้านักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนนักเรียนเก็บไว้ไม่บอกให้สมาชิกในครอบครัวรู้					
19	นักเรียนรู้สึกพอใจที่สมาชิกในครอบครัวให้คำปรึกษาเรื่องการเรียนกับนักเรียนเสมอ					
20	เมื่อนักเรียนมีปัญหา มักจะขอคำปรึกษาจากสมาชิกในครอบครัว					
21	นักเรียนตั้งใจเรียนเพื่อนำความรู้มาใช้ประโยชน์เพื่อสมาชิกในครอบครัว					

ตอนที่ 4 การสร้างแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น					
2	วิธีสอนของครูทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน					
3	ขณะที่ครูสอนมีเสียงดังจากภายนอกรบกวนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง					
4	ห้องเรียนมีของจัดวางเป็นระเบียบ					
5	อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนเหมาะสมกับบทเรียน					
6	อุปกรณ์ที่ใช้มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
7	ครูส่วนใหญ่มีวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ทำให้นักเรียนสนใจ					
8	ครูส่วนใหญ่เข้าห้องเรียนตรงเวลา					
9	ห้องเรียนสกปรก รกรุงรัง ไม่น่าเรียน					
10	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก					
11	ครูมีการให้ข้อมูลย้อนกลับทางการเรียนอย่างชัดเจน					
12	อากาศในห้องร้อนอบอ้าว					
13	ห้องปฏิบัติการมีความทันสมัยเหมาะสมสำหรับการฝึกปฏิบัติ					
14	กิจกรรมการเรียนน่าสนใจ					
15	การเรียนการสอนส่วนใหญ่มีเอกสารประกอบการเรียน					
16	ห้องเรียนมีแสงสว่างเหมาะสม					
17	ครูส่วนใหญ่อธิบายสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียนได้ดี					
18	ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน					
1	ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
2	ครูไม่สนใจฟังปัญหาของนักเรียน					
3	ครูไม่สนใจปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน					
4	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน					
5	ครูเข้าใจข้าพเจ้าในปัญหาส่วนตัว					
6	ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
7	ครูให้ความเอาใจใส่และห่วงใยนักเรียน					
8	ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหาเรื่องการเรียน					
9	ครูให้คำปรึกษาและแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหาส่วนตัว					
	พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครู					
10	นักเรียนให้ความเคารพครูทั้งต่อหน้าและลับหลัง					
11	นักเรียนสามารถปรึกษาเรื่องการเรียนกับครูได้					
12	นักเรียนให้ความไว้วางใจปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับครู					
13	นักเรียนสามารถปรึกษาปัญหาด้านการเงินกับครูได้					
14	นักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นกับครู					
15	นักเรียนนึกถึงครูเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน					
16	นักเรียนไม่กล้าบอกครูเมื่อมีปัญหาด้านครอบครัว					
17	นักเรียนไม่กล้าปรึกษาครูเรื่องส่วนตัว					
18	นักเรียนไม่กล้าซักถามครูเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
19	นักเรียนพยายามปฏิบัติตนให้ถูกระเบียบเพื่อให้ครูสบายใจ					
20	นักเรียนให้ความร่วมมือทุกครั้งเมื่อครูขอให้ร่วมกิจกรรม					
21	นักเรียนเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู					
22	นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	เพื่อนในห้องต่างไม่ชอบพูดกับนักเรียน					
2	นักเรียนทำงานร่วมกับเพื่อนไม่ได้					
3	นักเรียนเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ดี					
4	เพื่อนไม่เข้าใจนักเรียน					
5	เพื่อนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจนักเรียน					
6	นักเรียนไม่มีเพื่อนสนิท					
7	เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน เพื่อนคนอื่น ๆ ที่เรียนรู้เรื่องคอยช่วยอธิบายให้					
8	นักเรียนสามารถปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับเพื่อนได้					
9	นักเรียนสามารถปรึกษาเรื่องการเรียนกับเพื่อนได้					
10	เพื่อนคอยให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาของนักเรียน					
11	เมื่อเลิกเรียนนักเรียนมักมีกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ เสมอ					
12	เพื่อนคอยช่วยเหลือนักเรียนเรื่องการเรียน					
13	นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนได้					
14	เมื่อเพื่อนเกิดปัญหานักเรียนคอยให้กำลังใจและให้คำปรึกษา					
15	นักเรียนมีเพื่อนสนิทหลายคน					
16	นักเรียนทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อนได้ดี					
17	นักเรียนปรึกษาปัญหาเรื่องการเงินกับเพื่อนได้					
18	นักเรียนไม่พอใจถ้าเพื่อนสอบถามเรื่องส่วนตัวของนักเรียน					
19	นักเรียนไม่เคยนำปัญหาในครอบครัวปรึกษาเพื่อน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
20	เพื่อนมีความจริงใจกับนักเรียน					
21	นักเรียนได้รับการยอมรับจากเพื่อน					
22	เมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนมักจะชักชวนให้นักเรียนร่วมกิจกรรมเสมอ					
23	เมื่อมีเวลารว่างนักเรียนและกลุ่มเพื่อนหากิจกรรมทำร่วมกัน					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามปัญหาการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียน ขอให้
นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลง
ในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเท่านั้น

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับ ข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

แบบสอบถามปัญหาการเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่ สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
	ปัญหาการเรียน					
1	นักเรียนไม่กล้าซักถามเวลาครูสอน					
2	นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเวลาครูสอน					
3	นักเรียนรู้สึกว่าคุณบังคับให้เรียนมากเกินไป					
4	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน					
5	ครูให้งานมากเกินไป					
6	นักเรียนกลัวสอบตก					
7	นักเรียนชอบกิจกรรมการเรียนการสอนของครู					
8	เมื่อครูให้กิจกรรมนอกหลักสูตรนักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้					
9	นักเรียนกลัวครูผู้สอน					
10	เนื้อหาวิชาที่เรียนยากไม่เข้าใจ					
11	เวลาเรียนมีน้อย เนื้อหาวิชามีมาก					
12	นักเรียนไม่ชอบเรียนบางวิชา					
13	นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อน					
14	นักเรียนมีการบ้านมากจนทำไม่ทัน					
15	นักเรียนตั้งใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ ทุกครั้ง					
16	ครูไม่เอาใจใส่ในการสอน					
17	วิธีสอนของครูน่าเบื่อ					
18	ครูดูตลอดเวลาในชั่วโมงที่สอน					
19	ครูไม่ฟังเหตุผลของนักเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
20	นักเรียน เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง					
21	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน					
22	นักเรียนนั่งนอนเสมอขณะเรียนหนังสือ					
23	เวลาเรียนในชั้นเรียนไม่เพียงพอ					
24	ครูเข้มงวดในการสอนมากเกินไป					
25	แหล่งข้อมูลที่นักเรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมมีน้อย					
26	วิชาที่สอนไม่สามารถนำไปใช้ได้					
27	นักเรียนไม่สนใจที่จะหาความรู้เพิ่มเติม					
28	การเดินทางมาโรงเรียนลำบากทำให้มาไม่ทัน					
29	นักเรียนมักมาเรียนสายอยู่เสมอ					
30	นักเรียนสนใจที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม					
31	นักเรียนจะมาถึงโรงเรียนก่อนเวลาเรียนเพื่อทบทวนบทเรียน					
	ปัญหาด้านส่วนตัว					
32	นักเรียนมีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องการเงินและค่าใช้จ่าย					
33	นักเรียนไม่กล้าแสดงออก					
34	นักเรียนขาดความมั่นใจในตนเอง					
35	นักเรียนไม่ค่อยไว้วางใจผู้อื่น					
36	การเดินทางมาเรียนไม่สะดวก					
37	นักเรียนถูกจำกัดเรื่องการใช้เงิน					
38	นักเรียนต้องยืมเงินเพื่อนมาเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อยู่เสมอ					
39	นักเรียนไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนกับเพื่อน ๆ					
40	นักเรียนไม่กล้าแสดงออกเมื่อมีกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน					
41	นักเรียนมาโรงเรียนสายบ่อย ๆ เนื่องจากต้องช่วยครอบครัวทำงานหารายได้					
42	นักเรียนมักวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง					
43	ข้าพเจ้าไม่มีอุปกรณ์การเรียน					
44	ข้าพเจ้ามักเสียเวลามากในการเดินทางมาโรงเรียน					
45	นักเรียนไม่มีความเป็นส่วนตัวขณะอยู่ที่บ้าน					
46	สิ่งแวดล้อมภายในบ้านของนักเรียนไม่เหมาะแก่การอ่านหนังสือ					
47	สมาชิกในครอบครัวไม่เคยสนใจเรื่องการเรียนของนักเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
48	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจซึ่งกันและกัน					
49	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนมีการทะเลาะวิวาทกันเสมอ					
50	เมื่อครูให้กิจกรรมนอกหลักสูตรนักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้					
51	ถ้าวันไหนนักเรียนไม่ได้ทำการบ้านจะไม่ไปโรงเรียน					
52	นักเรียนให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าการเรียน					
53	นักเรียนไปโรงเรียนเพราะต้องการมีเพื่อนเท่านั้น					
54	นักเรียนไม่ค่อยมีเวลาทำการบ้าน					
55	นักเรียนไม่ค่อยมีเวลาทบทวนบทเรียน					
56	นักเรียนความจำไม่ดี รู้สึกว่าเรียนไม่รู้เรื่อง					
57	นักเรียนรู้สึกท้อแท้เมื่อสอบได้คะแนนไม่ดี ทำให้ไม่อยากเรียน					
58	เวลาสอบนักเรียนมักสับสน ทำข้อสอบไม่ได้					
59	นักเรียนอ่านหนังสือเรียนแล้วไม่สามารถทำความเข้าใจได้					
60	นักเรียนเบื่อวิชาท่องจำ					
61	นักเรียนกลัวการตอบคำถามเวลาที่ครูสอน					
62	นักเรียนอายเพื่อนหากเพื่อนรู้ว่าข้าพเจ้าเรียนไม่รู้เรื่อง					

ภาคผนวก ข

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน
2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว
3. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน
4. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน
5. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
6. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาการเรียน

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

ด้านความคิด		ด้านความรู้สึก		ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	
ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.395	1	3.188	1	6.299
2	3.674	2	5.292	2	9.679
3	6.211	3	2.826	3	8.314
4	3.825	4	2.825	4	2.974
5	3.273	5	2.513	5	2.982
6	3.633	6	3.350	6	4.302
7	5.303	7	6.380	7	-4.247
8	4.456	8	3.373	8	6.034
9	3.539	9	7.584	9	5.435
10	4.287	10	2.085	10	3.354
11	5.205	11	3.674	11	5.669
12	4.629	12	2.611	12	4.861
13	3.735	13	-2.774	13	5.092
14	3.86	14	2.828	14	2.957
15	2.219	15	3.232	15	3.453
16	3.81	16	2.971	16	3.585
17	5.389	17	2.253	17	2.502
18	3.267	18	-	18	4.525

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนทั้งฉบับ 0.9254

ด้านความคิด 0.9067

ด้านความรู้สึก 0.7610

ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม 0.8326

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.651
2	2.464
3	4.271
4	2.758
5	6.918
6	2.695
7	2.6
8	4.007
9	5.129
10	4.861
11	5.597
12	5.414
13	2.267
14	6.668
15	3.233
16	3.328
17	1.686
18	2.695
19	3.551
20	3.41
21	2.087

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8850

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบรรยาการการเรียนการสอน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.839
2	2.923
3	3.645
4	4.879
5	6.642
6	4.483
7	5.839
8	6.794
9	2.186
10	4.961
11	4.511
12	4.382
13	3.748
14	5.683
15	3.379
16	4.302
17	9.859
18	4.382

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ .8867

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.944
2	4.064
3	3.638
4	4.148
5	3.138
6	4.271
7	5.900
8	5.093
9	4.076
10	3.170
11	5.136
12	5.069
13	4.542
14	4.942
15	3.518
16	4.148
17	2.853
18	3.508
19	3.148
20	3.379
21	3.091
22	3.395

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ .9059

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.098
2	2.650
3	2.717
4	3.811
5	2.381
6	2.119
7	4.102
8	3.117
9	7.396
10	8.095
11	8.174
12	5.801
13	9.021
14	8.502
15	7.039
16	8.918
17	2.828
18	2.442
19	3.045
20	3.888
21	9.171
22	5.092
23	5.492

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ .9232

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.576	32	3.074
2	2.462	33	6.785
3	2.837	34	3.382
4	2.944	35	4.982
5	4.302	36	3.825
6	2.324	37	2.74
7	2.462	38	2.46
8	2.095	39	3.592
9	3.266	40	3.508
10	3.223	41	3.273
11	2.289	42	3.452
12	4.512	43	2.462
13	4.904	44	2.095
14	2.955	45	2.923
15	3.128	46	4.571
16	2.187	47	2.578
17	2.793	48	2.382
18	1.732	49	2.529
19	3.382	50	2.654
20	3.695	51	4.395
21	4.083	52	2.585
22	3.674	53	3.189
23	5.265	54	3.272
24	2.709	55	4.941
25	2.462	56	3.021
26	2.443	57	6.114
27	4.804	58	4.496
28	3.767	59	3.464
29	3.190	60	4.411
30	2.248	61	6.063
31	2.347	62	4.647

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ .9626

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นายจักรินทร์ พริงทองฟู
วัน เดือน ปี เกิด	2 มกราคม 2509
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 204 ซอยตากสิน 15 ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน แขวงบวรบุรี เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้จัดการฝ่ายการตลาด
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท สยามพาวล์ เทรดดิ้ง จำกัด 1/78, 1/80 ถนนบรมราชชนนี แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2527	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พาณิชย์การ สาขาการบัญชี) วิทยาลัยพาณิชย์การเขตพูน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2531	ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ